

Toimintakertomus 2019 Itä-Uudenmaan poliisilaitos

Sisällys

1.1. Johdon katsaus	3
1.2 Toiminnan vaikuttavuus	5
1.3 Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	6
Johdanto toiminnallisen tuloksellisuuden toteutumisesta vuonna 2019	7
1.3.1 Valvonta ja hälytystoiminta.....	8
1.3.2 Rikostorjunta	13
1.3.3 Lupahallinto	21
1.3.4 Yhteiset palvelut	24
1.3.5 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	29
1.3.6 Yhteisrahoitteinen toiminta	30
1.4 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	30
1.5. Tilinpäätösanalyysi	34
1. 5.1 Rahoituksen rakenne	34
1. 5.2 Talousarvion toteutuminen	34
1.5.3 Tuotto- ja kululaskelma	35
1.5.4 Tase	35
1.5.5 Hankkeet	36
1.6. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	37
1.7 Kokonaisarviointien tulokset	38
1.8 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä.....	38
1.9 Allekirjoitukset.....	38

1.1 Johdon katsaus

Poliisilinjan organisaatiouudistus kenttäjohtoalueiden muutoksesta on vakiinnuttanut asemansa. Kii-reellisten hälytyspalveluiden nopea saatavuus on varmistettu riittävällä resursoinnilla ja valvonta- ja liikennepoliisisektoreiden yhteistyö on saumatonta. Toimintavalmiusajat Erica-järjestelmän käyttöön-oton haasteista huolimatta ovat pysyneet korkealla tasolla. EU-puheenjohtajuuskauden tehtävät su-juivat hyvässä yhteistyössä Helsingin poliisilaitoksen kanssa.

Liikennevalvonnassa painotettiin Poliisihallituksen teemoja ja valvontaa suunnattiin onnettomuus- alttiimpien tieosuuksien valvontaan sekä raskaan liikenteen valvontaan. Uutta automaattivalvontaa otettiin käyttöön vt 6 Koskenkylä-Kouvola välille. Poliisilaitoksen vastuulla on pääkaupunkiseudun ko-koontumisajotapahtumat, joita järjestettiin yli 30. Kokoontumisajot pysyivät kohtuullisen hyvin poliisin kontrollissa ja valvonnassa.

Rikostorjunnassa on havaittavissa omaisuusrikosten jonkin verran kasvua vuoteen 2018 verrattuna. Kasvua oli erityisesti petosrikosten ja varkauksien osalta. Omaisuusrikosten osalta kasvua selittävät ainakin muutama isompi petosrikoskokonaisuus, joiden tutkinta saatiin päätökseen viime vuonna. Asuntomurtojen osalta voidaan todeta, että rajat ylittävä rikollisuus ei ole ainakaan vähentynyt. Pa- hoinpitelyrikokset ovat sen sijaan hieman vähentyneet Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella. Lasten hyväksikäyttötapauksissa ja perheväkivaltatapauksissa on sen sijaan lisäystä edellisvuoteen verrattuna. Tämä ei tosin välttämättä kerro siitä, että nämä rikokset olisivat lisääntyneet, eli ilmoituskynnys näiden rikosten osalta on saattanut madaltua. Lapsiin kohdistuneiden rikosten tutkinta on myös nykyään kes- kitettyä, joka näkyy myös tilastoissa. Huumausainerikoksia kirjattiin viime vuonna jonkin verran edel- lisvuotta enemmän. Suhteessa eniten kasvua oli törkeiden huumausainerikosten määrässä.

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksella myönnettyt luvat ovat lisääntyneet jo vuosien ajan valtakunnallisen trendin mukaisesti. Vuonna 2019 myönnettiin yli 145 000 lupaa. Lupahakemusten korkeaan määrään vaikuttaa se, että passi ja henkilökortti ovat voimassa viisi vuotta kerrallaan, eikä ajokorttia ole enää vuoden 2019 alusta lähtien hyväksytty vahvana henkilöllisyyden varmistajana. Kokonaisuudessaan lu- pahallinto onnistui tehtävissään erinomaisesti

Poliisilaitos on vuoden aikana sitouttanut henkilöstöä valmentamaan johtamiseen ja työ jatkuu. Alue- hallintoviraston huomioidut rikostorjunnan kuormittuneesta tilasta on otettu vakavasti ja poliisilaitoksen johto on yhdessä henkilöstön kanssa etsinyt ratkaisuja henkilöstön jaksamiseen, työkuorman tasaisem- paan jakautumiseen ja rikostutkinnan tutkinta-aikojen ja laadullisen sisällön tehostamiseen.

Leimallista vuodelle 2019 on ollut henkilöstön siirtyminen asteittain väistötiloihin. Eri kuukausille sijoit- tuvat muutot vaikuttivat hetkellisesti työn tehokkuuteen. Vuoden loppuun mennessä suurin osa väis- tötiloja tarvitsevista on muuttanut Malmin poliisitalolta ja Vantaan toimitiloista Rahtitielle lentokentän läheisyyteen. Poliisivankilatyöryhmä työskenteli poliisivankiloiden toimitilahaasteiden kanssa ja vanki- lan henkilökunta on venynyt vaihtuvien työpisteiden edellyttämiin vaatimuksiin.

Sosiaalinen media on muodostunut poliisille uudeksi toimintaympäristöksi, jossa ihmiset jakavat arjen toimintoja, ystävät viettävät aikaa ja uudet rikollisuuden muodot valtaavat alaa. Tältä osin poliisin "kenttä" on laajentunut ja vaatii henkilöstöltä uusien toimintatapojen ja työn sisällön omaksumista. Po- liisin verkkovalvonnan määrä lisääntyy. Rikostutkinnan haasteet ovat lisääntyneet. Perinteisin keinoin

hankitun todistusaineiston ja kuulustelujen merkitys ei vähene, vaikka uuden teknisen näytön määrä on kasvanut.

EU-puheenjohtajuus työllisti poliisin operatiivista toimintaa sekä kaikkia sektoreita kesän ja syksyn ajan. Poliisilaitos turvasi kokousedustajine työtä yhteistyössä Helsingin poliisilaitoksen kanssa. EU-puheenjohtajuuskauteen liittyviä saattuematkoja Helsinki-Vantaan lentoaseman ja kokouspaikkojen välillä ajettiin puheenjohtajuuskauden aikana 770. EU-puheenjohtajuustehtävät vaikuttivat jonkin verran heikentävästi poliisin operatiiviseen tulokseen ja toiminnan vaikuttavuuteen, koska resurssit turvaamistehtäviin joudettiin kohdentamaan päivittäisestä poliisityöstä. Helsinki - Vantaan lentoasema työllisti myös kokonaisuutena Itä-Uudenmaan poliisilaitosta erilaisten erikoistehtävien ja henkilösuojaustehtävien muodossa paljon vuoden aikana.

Vuotta varjosti myös kaksi vakavaa työtapaturmaa, jossa loukaantui 3 poliisimiestä vakavasti. Porvoossa sijaitsevalla teollisuusalueella ammuttiin yöllä kohti poliisia, jotka loukaantuivat tilanteessa vakavasti. Ampumistapahtuma käynnisti mittavan poliisioperaation, joka päättyi lopulta epäiltyjen kiinnilottoon Pirkanmaalla. Noin viikko ampumistapauksesta, liikennepoliisin partio oli myöhään illalla valvomassa liikennettä Porvoossa, kun autoilija törmäsi pysäytysmerkkiä näyttäneeseen poliisiin. Poliisimies loukaantui vakavasti. Molemmat tapaukset käynnistivät mittavat jälkiseurantatoimenpiteet, jotka jatkuvat vielä tälläkin hetkellä. Molempien tapausten tutkinta on kesken.

Itä-Uudenmaan poliisilaitos on noudattanut toiminnassaan ja johtamisessaan tietojohdoisen poliisitoiminnan periaatteita edelleen vuonna 2019. Itä-Uudenmaan poliisilaitoksella tietojohdoista poliisitoimintaa toteutetaan sekä strategisen johtamisen keinoin pitkällä aikavälillä, että tehokkaiden operatiivisten ja taktisten toimien avulla lyhyellä aikavälillä. Ympäristöanalyysia on kehitetty vuoden aikana ja sitä tuotetaan tietojohdoisen toiminnan tueksi, osaksi strategista johtamista.

Tiedon keräyksessä hyödynnetään vahvasti uutta poliisin POTI- järjestelmää, johon kaikki poliisilaitoksen poliisimiehet on koulutettu kevään 2019 aikana. Poliisin näkyvyyttä on parannettu vuoden aikana ympäristöanalyysin ja tietojohdoisen poliisitoiminnan prosesseilla lähiöalueilla ja alueellisissa keskuksissa kuten Kerava YJT projektissa.

Poliisilaitoksella toteutetaan, ennalta estävän toiminnan johdetuissa rakenteissa, poliisin ennalta estävän työn strategian ja sen toimeenpanosuunnitelman edellyttämät toimenpiteet laajassa yhteistyössä. Tässä työssä huomioidaan etenkin lähipoliisitoiminta, Ankkuritoiminta, MARAK -toiminta, HAH -toiminta ja POR -toiminta sekä niiden laadullinen mittaaminen. Ennalta estävän erityistoiminnan kohteet valitaan tietojohdoisesti ja lisäksi kiinnitetään erityistä huomioita lähiöturvallisuuteen ja palvelutason kannalta haasteellisiin sekä harvaan asuttuihin alueisiin.

Poliisilaitoksen tietojohdoinen poliisitoiminta on ollut mukana vuoden aikana valmistellussa ATImääräyksessä. Rikostiedustelua ja analyysia (RTA) kehitetään edelleen tiedon hankinnan ja hallinnan solmukohdaksi, joka toimii operatiivisen, taktisen ja strategisen analyysin välimaastossa kyeten luomaan tilannekuvaa sekä toimenpide-ehdotuksia. Kulmakivinä RTA-työlle ovat tietojohdoinen päätöksentekoprosessi, tätä tukevat toiminnanohjausjärjestelmä ja vuoden aikana käyttöön otettu kohdetorjuntamenettely.

1.2 Toiminnan vaikuttavuus

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen toiminnan keskeisinä painopisteinä oli vuonna 2019 kiireellisten hälytyspalveluiden saatavuuden varmistaminen. Hälytystehtävien kokonaismäärä väheni kaksi prosenttia ja A ja B-luokkien toimintavalmiusajat lyhenivät, joten hälytystoiminnan vaikuttavuus pysyi korkealla tasolla. Suurin osa tehtävistä oli perus- ja valvontatehtäviä, ennalta estävää toimintaa, yksilön suojaan liittyviä tehtäviä ja liikenteestä tai liikenneonnettomuudesta johtuvia tehtäviä.

Poliisille ilmoitettujen rikosten kokonaismäärä laski, mutta rikoslakirikoksia ilmoitettiin yli kolme prosenttia edellisvuotta enemmän. Rikostorjunnassa selvitettyjen rikoslakirikosten osalta selvitysprosentti parani hiukan, mutta tutkinta-ajat pitenevät. Henkeen ja terveyteen liittyvissä rikoksissa tutkinta-ajat ovat pidentyneet, mutta seksuaalirikosten tutkinta-ajat lyhenivät verrattuna kahteen edelliseen vuoteen. Selvitettyjen rikoslakirikosten (pl liikennerikokset) määrä oli edellisvuotta lähes neljä prosenttia korkeampi. Rikostutkinnassa valmiiden pöytäkirjojen määrät laskivat ja rajoitukseen ohjattiin huomattavasti vähemmän juttuja, kuin edellisenä vuonna. Myös sovitteluun ohjattujen juttujen määrät laskivat kaikkien aloitteentekijöiden toimesta.

Ennalta estävä toiminta, analyysitoiminto, suunnittelu ja ulkoisten kumppanuuksien koordinointi on sijoitettu keskitetysti operatiiviseen tuki- ja suunnitteluuyksikköön. Poliisin ennalta estävä toiminnan rakenteita on lisäresursoitu ja vahvistettu ja vuoden 2019 loppuun mennessä kaikkien poliisilaitoksen alueen kuntien kanssa solmittavat moniammatilliset ankkurisopimukset on allekirjoitettu. Toiminnolla varmistetaan kuntalaisten tasapuolinen kohtelu.

Liikenteenvalvonnassa vaikuttavuus pysyi korkealla tasolla ottamalla kiinni edellisvuotta vastaava määrä rattijuopumukseen syyllistyneitä, vaikka liikennejuopumusvalvonta väheni ja puhallustustoimpiteitä tehtiin viime vuotta vähemmän. Oma-aloitteista valvontaa tehtiin vähemmän kuin edellisenä vuonna. Sen sijaan ajotapavalvontaa ja ajoneuvon kunto ja asiakirjojen tarkistuksia tehtiin viime vuotta enemmän. Liikennepoliisisektorin resurssin varaaminen EU-puheenjohtajuuskauteen liittyvät reittivarmistus-, saattue-, tepo- ja henkisuojaustehtävät vaativat resurssia, joka oli poissa mm. liikennevalvonnasta.

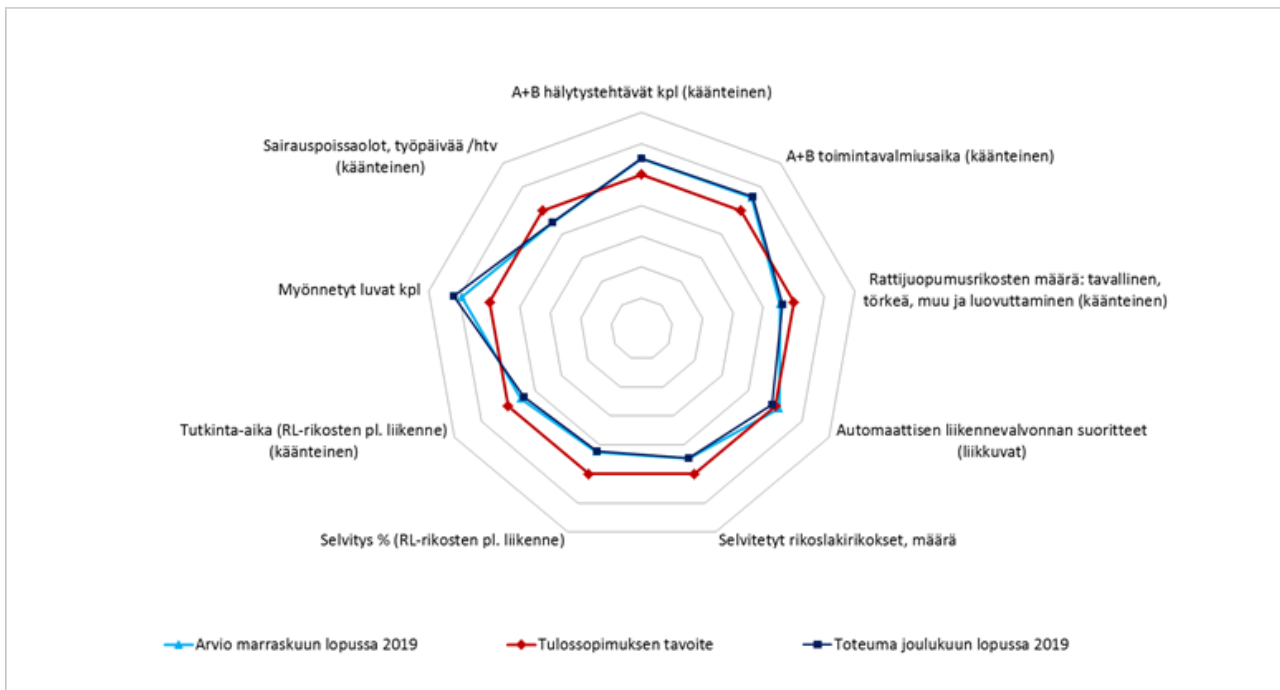
Poliisilaitoksen viestintä noudattaa poliisihallituksen viestintästrategiaa. Viestintä pyritään toteuttamaan niin, että se on mahdollisimman oikea-aikaista, tehokasta ja nopeaa. Viestintä on keino lieventää väärän tiedon, vihapuheen tai vale uutisen levittämistä. Poliisilaitos edistää kansalliskielistrategiassa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamista oikeusministeriön julkaisemia työvälineitä hyväksi käyttäen. Poliisilaitos on huomioinut päivittäistoiminnassa, tiedottamisessa ja rekrytoinnissa poliisilaitoksen kaksikielisten kuntien, Porvoon, Loviisan ja Sipoon, ruotsinkielisten palveluiden saatavuuden. Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen ruotsinkielistä tiedottamista on lisätty selvästi vuoden 2019 aikana ja kaikki viestinnän kautta medialle lähtevät tiedotteet käännetään myös ruotsiksi. Riittävät kielelliset oikeudet ja tulkkipalvelut huomioidaan esitutkinnassa esitutkintalain edellyttämällä tavalla. Poliisilaitoksella on yleisestikin pyritty siihen, että aina olisi saatavilla ruotsinkielentaitoista henkilökuntaa. Oikeusyksikkö palvelee sekä suomeksi, ruotsiksi että englanniksi.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen toimintaympäristö muuttuu samalla, kun ympärillä oleva yhteiskunta muuttuu. Poliisilaitos elää ajan hermoilla reagoiden sisäisen ja ulkoisen toimintaympäristön muutokseen. Poliisilaitos on aktiivinen ja osallistuva toimija ylläpitäessään sisäistä turvallisuutta.

Poliisilaitoksen toiminta on tehokasta ja asetetut tulostavoitteet saavutettiin lähes kaikkien keskeisten ydinprosessien osalta. Poliisilaitoksen toimintaa on kohdennettu asetettujen tavoitteiden mukaisesti seuraamalla säännöllisesti taloutta ja resursseja. Poliisilaitoksen valvonta- ja hälytyssektorin ja liikennepoliisisektorin resurssia on käytetty joustavasti poliisitoiminnan tehokkuutta ja palvelukykyä edistään. Suurimmat haasteet kohdistuvat rikostutkintaan. Poliisilaitos on etsinyt kiitettävästi ratkaisuja rikostutkinnan toiminnallisiin ja tuloksellisiin haasteisiin. Rikostutkinnassa ennalta estettiin ja selvitetiin lukuisia vakavia rikoksia ja rikoskokonaisuuksia, joten rikostutkinnan osalta toimintaprosessien kehittämisellä on ollut laatua parantavaa vaikutusta.

Lupahallinnossa resurssia vahvistettiin vuonna 2019 ja henkilöstöä koulutettiin uudistuneen lainsäädännön edellyttämiin muutoksiin. Lupahallinnon tehtävät on hoidettu tehokkaasti ja toiminta on sekä tuottavaa että taloudellista.

Kuva: Itä- Uudenmaan poliisilaitoksen toteutuneet tulokset verrattuna tulossovimuksen tavoitteeseen.

Johdanto toiminnallisen tuloksellisuuden toteutumisesta vuonna 2019

Tulossopimuksessa kaikkien tehtävien 118 000 kokonaismäärätavoite alitettiin. A- ja B-kiireellisyys tehtävien enimmäismääräksi oli tulossopimuksessa kirjattu 52 000 kappaletta ja myös se alitettiin. Myös valtakunnallisesti hälytystehtävien määrä on laskussa. Rikostutkintaa tukevana toimenpiteenä jatkettiin ensipartion rikostutkintatehtäviä, mikä lisäsi partion tehtäväsidonnaisuusaikaa. Oma-aloitteisten tehtävien määrä laski hiukan edelliseen vuoteen verrattuna. Lisäksi ensipartion toimenpiteet rikostorjunnan tukena laskivat, mutta viime vuoteen verrattuna ensipartiot suorittivat viime vuotta enemmän kuulusteluja ja tekivät pöytäkirjoja. Ensipartiot tekivät teknistä tutkintaa viime vuotta vähemmän, mutta tulokset olivat parempia, koska ensipartiotallenteista saatiin 190 henkilötunnistusta vuoden 2019 aikana ja se oli 39 "hittiä" edellisvuoden tulosta enemmän

Vuoden 2019 tulossopimuksessa toimintavalmiusaikojen tavoitteiksi määriteltiin A-kiireellisyys tehtävien osalta 7,6 minuuttia ja A+B-kiireellisyysluokkien tehtävien osalta 16,6 minuuttia. A-kiireellisyys tehtävissä keskimääräinen toimintavalmiusaika oli 8,6 minuuttia ja A- ja B-kiireellisyys tehtävien osalta 14,6 minuuttia, joten tavoite saavutettiin A ja B-luokan tehtävissä, mutta ei kaikkein kiireellisimmässä A-luokan tehtävissä. Toimintavalmiusaikojen osalta on parannettavaa kaikkein kiireellisimpien tehtävien osalta, mutta kokonaisuutena toimintavalmiusaikojen suhteen poliisilaitoksen kyky avun tarjoamisen nopeuteen on erinomaista valtakunnallisesti vertailtuna.

Liikenteenvalvonnan tulostavoitteet toteutuivat kiitettävästi, vaikka resurssia käytettiin EU-puheenjohtajuuskauden turvaamistehtäviin. Automaattisen liikenteenvalvonnan osalta tulostavoitteet saavutettiin. Samoin rattijuopumusrikosten osalta toteuma ylitti asetut tavoitteet, vaikka puhallutustoitmenpiteiden määrä oli edellisvuotta vähäisempi.

Rikoslakirikoksia (pl. liikennerikokset) selvitettiin runsaat 22 200 ja se on hiukan edellisvuotta enemmän, mutta vuodelle 2019 asetettua 25 000 selvityn rikoslakirikoksen tavoitetta ei saavutettu. Myös 42 % selvitystaso ja 125 vuorokauden keskimääräinen tutkinta-aika jäivät saavuttamatta. Selvitettyjen rikoslakirikosten määrälliseen tavoitteeseen ei päästy. Mikään yksittäinen tekijä ei selitä tätä, mutta useammalla eri tekijällä on vaikutusta. 2019 vuoden aikana tehtiin laajat rikostutkinnan psykososiaalisen työkuorman selvitykset. Koko rikostutkintasektoria koskevat selvitykset, mikä sinällään tärkeää, vei myös työaikaa. Tämän lisäksi tutkinnan henkilöstöä osallistui EU-puheenjohtajuuskauden turvaamistehtäviin. Henkilöstöä ei myöskään saatu rekrytoitua poliisilaitoksen taloustilanteesta johtuen. Rikoslakirikosten selvitysprosenttiin vaikuttaa oleellisesti poliisiasiantietojärjestelmän ja tilastoinnin rakenteelliset puutteet. Esitutkinnan rajoittaminen on yksi keskeisimmistä toimenpiteistä ja laskee selvitysprosenttia.

Rikostutkintaan saapuneiden ilmoitusten tutkinnan priorisoinnissa avainroolissa on rikosten esikäsittely-yksikkö, jonka tärkeänä tehtävänä on lähettää rikosasia tutkintaan, rajoitukseen tai sovitteluun. Esikäsittelyprosessi on laadunvalvontaa, juttumassan seulontaa, ei-tutkittavien juttujen osalta päätöksien tekemistä, esiselvitysten tekemistä, sarjoittamista, tutkinnan keskittämisen valmistelua sekä työn ja esikäsittelyprosessin johtamista. Toiminto on vakiintunutta, mutta yhä edelleen parannettavaa on selvitettyjen rikosten määrän, tutkinta-aikojen ja selvitysprosentin suhteen. Poliisin ja syyttäjien välinen yhteistyö toimii hyvin ja sovittelutoimenpiteiden määrä on lähes edellisvuoden tasolla. Poliisilaitos on panostanut rikoshyödyn poisottoon ja vuoden tulos on 2 460 000 euroa. Huumausainerikosten osalta rikoshyötyä saatiin 850 000 euroa.

Vuoden aikana poliisilaitoksen toiminnan tehokkuuteen ovat vaikuttaneet henkilöstön vaihtuvuus, remontit, toimitilamuutokset ja rekrytointien kestot. Sairauspoissaolojen määrä on edellisvuoden tasolla. Poliisilaitos on huolissaan poliisityön kuormittavuuden vaikutuksista, koska sillä on suorat vaikutukset kykyyn palvella asiakkaita ja tehdä tuloksellista poliisityötä. Psykososiaalisen kuorman purkamiseen johtavat toimenpiteet on aloitettu ja työkuorman purkamiseen ja tehtävien tasaisempaan jakautumiseen on sitoutunut jokaisen sektorin henkilöstö.

Syyskuussa 2019 perustettiin poliisilaitokseen työryhmä, jonka tehtävänä oli tehdä esitys siitä, miten rikostutkintasektorin työkuormaa pyritään tasaamaan ja vähentämään psykososiaalisen työkuorman tunnetta. Työryhmä tuotti esityksen edelleen sektorinjohtajien käsiteltäväksi. Toisena toimenpiteenä toteutettiin yhteistyössä Työterveyslaitoksen kanssa kolme kuukautta kestävä pilottivalmennus, jonka pääpaino oli Järvenpään, Hyvinkään ja Porvoon tutkinnan henkilöstölle suunnattu yksilön muutospolkuvalmennus. Valmennuksen tavoitteena oli henkilöstön kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin paraneminen ja valmiuksien antaminen kokonaisvaltaista hyvinvointiin tähtäävää elämää kohden. Vuoden aikana Aluehallintovirasto toteutti työsuojelutarkastuksia, jonka myötä aloitettiin suunnattujen työpaikaselitysten tekeminen Järvenpään, Porvoon, Hyvinkään ja Vantaan perusrikostutkintaan, Vantaan esikäsittely-yksikköön sekä vaativaan ja paljastavaan tutkintaan ja talousrikostutkintaan. Selvitysten myötä työterveyshuolto nosti esiin suosituksia, joita toteuttamalla työnantaja voi pyrkiä hallitsemaan psykososiaalista kuormittuneisuutta.

1.3.1 Valvonta ja hälytystoiminta

Poliisin yhteiset ja poliisilaitoksen omat tulostavoitteet valvonta- ja hälytystoimen osalta olivat seuraavat:

- Kiireellisten hälytyspalvelujen saatavuus turvataan nykyisellä tasolla
- Laitonta maassaoleskelua torjutaan ulkomaalaisvalvonnalla ja varmistamalla poliisin toimenpitein maastapoistamispäätösten tehokas täytäntöönpano (*tekstiosuus kirjoitettu kohtaan lupahallinto*)
- Pidetään yllä katuturvallisuutta ja lisätään poliisin näkyvyyttä häiriöalttiilla alueilla. Tuloksia mitataan katuturvallisuusindeksin lisäksi uusilla valvonta- ja häiriöindekseillä.
- EU -puheenjohtajuuskauden hoitamiseen varataan sekä turvaamisjärjestelyjen edellyttämät resurssit että asiantuntemus Suomelle tärkeiden asioiden edistämiseen.
- Liikenteenvalvonnan painopistealueet ovat rattijuopumukset, törkeät liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja raskas liikenne. Valvonnan yhteydessä torjutaan aktiivisesti myös muuta rikollisuutta.
- Valvonnan kohdentuminen varmistetaan analysoitua tietoa hyödyntämällä.

Vuoden 2019 tulossopimuksessa toimintavalmiusaikojen tavoitteiksi määriteltiin A-kiireellisyyden tehtävien osalta 7,6 minuuttia ja yhteensä A- ja B-kiireellisyysluokkien tehtävien osalta 16,6 minuuttia. Tavoite saavutettiin selkeästi A ja B-luokan tehtävissä, mutta ei kaikkein kiireellisimmässä A-luokan tehtävissä. A-luokan tehtävien osalta hetkellinen muutos kiireellisyysluokituksissa johtui Erica-järjestelmän käyttöönotosta ja sillä oli vaikutusta koko pääkaupunkiseudun A-tehtävien toimintavalmiusaikojen pidentymiseen. Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen osalta hätäkeskus huomioi prioriteettiluokitukset tarkemmin tehtävien jaossa, mutta tehtävämäärien tilastollinen arviointi vaikeutui. Poliisilaitoksen alueella asuvat voivat jatkossakin luottaa siihen, että kiireelliset hälytyspalvelut hoidetaan nopeasti, koska

partioiden aluetuntemus on vahvaa, kenttäjohtajat ovat tehokkaita ja partiot siirtyvät tarvittaessa ketterästi koko poliisilaitoksen alueella tehtävältä toiselle.

Vuoden 2019 tulossopimuksen tavoite yleisten paikkojen pahoinpitelyiden määrästä oli 1 500. Tulossopimuksen mukainen tavoite saavutettiin yleisellä paikalla tapahtuneiden pahoinpitelyrikosten osalta, mutta asetetusta tavoitteesta jäätiin hienoisesti yksityisellä paikalla tapahtuneiden pahoinpitelyrikosten osalta. Oikein kohdennetulla ja tietojohtoiseen tietoon perustuvalla valvonnalla on saatu yleisellä paikalla tapahtuneiden pahoinpitelyiden ja vahingontekojen määrä hienoisesti laskemaan ja kenttäpoliisin näkyvyyttä on lisätty häiriöaltille alueilla. Tästä hyvänä esimerkkinä on Keravan keskustaan suunnattu näkyvä valvonta. Keravan tai muidenkaan valvontakohteiden osalta ei voida saavuttaa pysyvää muutosta valvontaiskujen kautta, mutta onnistuneen projektin tulokset muutetaan esimiestyön kautta pysyväksi toiminnaksi kohdentamalla hälytystehtävien hoitamisen ohella vapaasti ohjattavaa työaikaa jalkautumiseen sekä ihmisten kohtaamiseen valvontakohteissa ja tätä työtä jatketaan myös Keravalla. Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen kokoisessa poliisiorganisaatiossa ainoa mahdollinen tapa resursoida ennalta estävä toiminta kentälle, on käsitellä jokaista poliisipartiota lähipoliisipartiona, johon kaikki alueen asukkaat voivat samaistua. Työ kuvaturunlaisen organisaatiokulttuurin saavuttamisessa on hyvässä vauhdissa.

Katuturvallisuusindeksissä painotetaan poliisille ilmoitettujen ryöstöjen, pahoinpitelyjen, vahingontekojen sekä ratti- ja liikennejuopumusten lukumäärät ja lasketaan yhteen. Saatu summaluku suhteutetaan alueen asukaslukuun. Mitä suurempi indeksiluku on, sitä parempi tilanne on verrattuna valtakunnalliseen keskiarvoon vuodelta 1999. Vuoden 2019 osalta katuturvallisuusindeksi oli 102,25 ja verrattuna edelliseen vuoteen, on katuturvallisuus parantunut lähes 4 prosenttia. Poliisilaitosten välisessä vertailussa Itä-Uudenmaan poliisilaitos sijoittuu 7.sijalle.

Tarkasteltaessa valvonta- ja häiriöindeksejä kiinnittyy huomio siihen, että valvonnan vaikuttavuus Itä-Uudellamaalla vähentyi maaliskuuhun jälkeen, koska häiriöiden määrä lähti nousuun suhteutettuna valvonnan määrään eikä tilanne parantunut loppuvuotta kohti.

EU-puheenjohtajuuskauden suunnitelmaa toteutettiin yhteistyössä yleisjohtajana toimineen Helsingin poliisilaitoksen kanssa ja tarvittavat resurssit huomioitiin VES:in mukaisesti. Poliisilaitoksen oman vastualueen tehtävät, lentoasema, sen turvatoimet ja reittivarmistukset sujuivat hyvin. EU-puheenjohtajuuskauden kokouksien yhteydessä turvattiin 730 saattuetta sekä vastaavalla tavalla satoja vieraita. Lentoaseman osalta prosessit osoittivat toimivuutensa. Poliisin toimintaa lentoasemalla kehitetään jatkossa panostamalla kansainvälisiin yhteistyöverkostoihin sekä tiedustelukykyyneen ja turvallisuudentuntemuksen luomiseen.

Poliisiyksikön omat tavoitteet toimialueen turvallisuuden parantamiseksi vuonna 2019 oli:

- Poliisin näkyvyyden parantaminen ympäristöanalyysin ja tietojohtoisen poliisitoiminnan prosesseilla lähiöalueilla ja alueellisissa keskuksissa, jota tehostetaan perustettavalla Ankkuritoiminnalla.

Kenttäpartion työtehtävät suunnataan tietojohtoisesti häiriökohteisiin, joita ovat tyyppillisesti radanvarren läheisyyden kohtaamispaikat ja ennalta estävästi kohteisiin, joissa päihtyneet ja häiriöitä

aiheuttavat henkilöt kokoontuvat. Poliisilaitoksen kansainvälisyys ja osin kaksikielisyys huomioidaan asiakkaita kohdattaessa.

Tietojohdoisen poliisitoiminnan perusteella poliisin näkyvyyttä ja läsnäoloa on tehostettu muun muassa Keravan keskustan alueella tapahtuneiden häiriöiden ja rikosten sekä asukkailta ja virkamiehiltä saadun palautteen perusteella. Näkyvällä valvonnalla saatiin Keravan keskustan alue rauhoittumaan. Kerava YJT-projektin loppumisen jälkeen havaittiin, että kesäkuukausina yleisellä paikalla tapahtuneet pahoinpitelyt ja ryöstöt olivat vähentyneet verrattuna kevääseen tai vuoden 2018 vastaavaan aikaan.

Ankkuritoiminnan käynnistäminen Itä-Uudenmaan poliisilaitoksella eteni suunnitellusti. Ankkurimalli ja Ankkuritoiminnan prosessikuvaus valmistuivat ja sopimusneuvottelut ja kuntien kanssa laadittavat ankkurisopimukset saatiin lähes kaikki valmiiksi vuoden loppuun mennessä.

Liikenneturvallisuus

Rattijuopumusrikosten (tavallinen, törkeä, muu ja luovuttaminen) osalta tulossopimuksen mukainen tavoite oli 1 550. Rattijuopumusrikoksia kirjattiin yhteensä 1 667 kappaletta, joten tavoite ylittyi reilusti, vaikka puhallustustoimenpiteitä tehtiin viime vuotta vähemmän ja liikennejuopumusvalvonnan määrä pieneni. (Tästä ei voida olla vielä varmoja, kun Erica järjestelmä ei ole siirtänyt kaikkia puhallutuksia tilastoihin) Törkeiden liikenneturvallisuuksien vaarantamisten osalta tulossopimukseen kirjattu arvio koko vuoden määrästä on 345 kappaletta ja tavoite ylittyi 117 ilmoituksen verran.

Raskaan liikenteen valvonnan merkitys korostuu, koska poliisilaitos on osa pääkaupunkiseudun metropolialuetta, Pietariin ulottuvaa rannikkovyöhykettä ja liikenteellisesti keskeisiä valtavyöhyliä. Talouskehitys, logistiikkakeskusten sijainti, teollisuusvaltaiset työpaikat ja Sköldvikin satamaliikenne lisäävät raskaan liikenteen määrää. Raskaan liikenteen valvonnassa huomioidaan harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunta. Raskaan liikenteen valvonnassa tarkistetaan kuormat osana harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaa. Raskaan liikenteen valvonta on osa liikennevalvonnan erityisosaamista vaativa osa-alue, mikä vaatii jatkuvaa osaamisen päivittämistä ja sitoutumista tehtävään. Raskaan liikenteen osalta tavoitteeksi asetettu tuntimäärä saavutettiin.

Hyvinkäälle sijoitettu automaattivalvontaryhmä suuntaa valvontaa analyysin sekä kansalaispalautteen perustella niille tieosuuksille, joissa ajetaan ylinopeutta. Liikennepoliisi tekee yhteistyötä poliisilaitoksen alueella sijaitsevien kaupunkien kanssa automaattivalvonnan laajentamiseksi kaupunkien taajamiin. Automaattivalvontaa on laajennettu mm. Hyrylään ja Porvoon kaupunki otti käyttöön automaattivalvonnan vuoden 2019 aikana. Uudet automaattivalvontalaitteet on Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella sijoitettu valtatie 6 välille Koskenkylä - Lapinjärvi.

Liikennepoliisisektori koordinoi ja johtaa pääkaupunkiseudun alueella järjestettäviä kokoontumisajoja (mm. Criminal Cruising ja Bombers) ja valvontaa on tehty yhteistyössä pääkaupunkiseudun poliisilaitosten ja Hämeen poliisilaitoksen kanssa. Liikennepoliisisektori osallistui hälytystehtävien hoitamiseen ja muihin yleis- tai kenttäjohtajan määräämiin tehtäviin yhteistyössä valvonta- ja hälytyssektorin kanssa. Sektori osallistui myös jouha-, tepo- ja henkilösuojaustehtäviin sekä vastasi valtiovierailuissa reitti-varmistuksesta.

Liikennepoliisisektori vastaa Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella RPAS (miehittämätön ilmailu) toiminnasta ja sen kehittämisestä. Erityisesti vastatoimintaan liittyvät toimet lentoasemalla ovat tällä

hetkellä toiminnan painopisteenä. Liikennepoliisisektori hoitaa osaltaan poliisilaitoksen liikenneviestintää ja vastaa poliisilaitoksen liikenteeseen liittyvästä palautepostista.

Poliisiyksikön omat tavoitteet toimialueen liikenneturvallisuuden parantamiseksi vuonna 2019 oli:

- Rattijuopumusvalvonnan ja törkeän liikenneturvallisuuden vaarantamisen valvonnassa seuraamaamustoimenpiteiden käytön lisääminen (alkolukot, ajoterveystodistukset, rattijuopon ajoneuvon takavarikointi) ja raskaan liikenteen valvonta. Automaattivalvonnan lisääminen kuntien katuverkko-osuuksille.

Poliisille kuuluu alkolukolla valvottuun ajo-oikeuteen liittyviä tehtäviä. Alkolukkoajokortteja on myönnetty alle 20. Ongelmallista on se, alkolukkoajokortti ei ole realistinen mahdollisuus henkilöille, joilla on alkoholin lisäksi veressä muita kiellettyjä aineita. Itä-Uudenmaan alueella rattijuopumukseen syyllistyneistä puolella on veressään lääke- tai huumausaineita. Se, että kenttäpartio tekee suppean esitutinnan rattijuopumusepäilystä heti tapahtuman jälkeen, voi vaikuttaa siihen, ettei rattijuopumukseen syyllistynyt henkilö osaa vaatia alkolukollista ajo-oikeutta. Alkolukkoa ei myöskään suositella henkilölle, joka toistuvasti syyllistyy rattijuopumukseen.

Ajoneuvon takavarikointimahdollisuutta on useita kertoja rattijuomukseen syyllistyneiltä tutkittu ja harkittu sekä käyty alustavia keskusteluja käräjäoikeuden kanssa, mutta monesti ajoneuvon omistaa jokin kolmas taho tai ajoneuvon takavarikoinnilla ei saavuteta rikoksen uusimisen ennalta estävyyttä. Lisäksi ongelman muodostaa Itä-Uudenmaan poliisilaitoksessa se, että ajoneuvon takavarikointi rattijuopumuksen syyllistyneeltä edellyttäisi säilytystiloja, joita ei tällä hetkellä ole.

Tulevaisuudessa eläkeikäisten ja iäkkäiden ajokortillisten määrä ja osuus väestöstä yhä kasvaa, sillä iäkkäät ovat aiempaa terveempiä ja aktiivisempia, elinikä nousee ja tulevaisuuden ikääntyvät kuljettajat ovat tottuneet ajamaan autoa nuoruudestaan asti, jolloin autoilu on muodostunut tavaksi. Vantaalla yli 75-vuotiaiden asukkaiden määrä on vajaat 12 000, mutta väestöennusteen mukaan vuonna 2025 heitä on jo 20 000. Poliisin on tarpeen valmistautua ajoterveyden valvonnan tarpeen lisääntymiseen ja Itä-Uudenmaan poliisilaitos tulee kouluttamaan kenttähenkilöstöä ajoterveyden valvontaan.

Liikennevalvontaa tehdään perinteisin menetelmin sekä automaattivalvontaa hyväksi käyttäen. Liikennepoliisisektorin automaattivalvontaryhmä valvoo liikennettä automaattivalvonta-ajoneuvolla sekä tolppavalvonnalla tehden yhteistyötä poliisilaitoksen alueella sijaitsevien kaupunkien kanssa automaattivalvonnan laajentamiseksi kaupunkien taajamiin. Yhteistyötä automaattivalvonnassa tehdään myös ELY-keskusten kanssa. ELY-keskukset hallinnoivat pää- ja kantatieverkkoa. EU-puheenjohtajuuskauteen liittyvät reittivarmistus-, saattue-, tepo- ja henkilösuojaustehtävät vaativat resurssia, joka oli poissa mm. raskaan liikenteen valvonnasta. Automaattivalvontaa lisättiin 6-tielle.

VALVONTA - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
TALOUDELLISUUS				
Toimintamäärärahat, 1000 euroa	8463,00	7842,00	9 000,00	7 577
Henkilötyövuodet	113,8	102,9		94,2
Valvonnan kustannukset, 1000 euroa	11 253,00	10 556,00	12 300,00	10 578
Valvonnan kustannukset euroa / htv	98 537,00	102 085,00		111 292
Taloudellisuus (kustannukset / A B C -tehtävät)	95	83,53		92
TUOTTAVUUS				
Tuottavuus (A B C -tehtävät / henkilötyövuodet)	1045	1144		1 226
PALVELUKYKY JA LAATU				
Katuturvallisuusindeksin arvo (1999=100)	97,79	98,44	100,00	102,25
Liikenneturvallisuusindeksin arvo (2001=100)	236,4	254,5	250,00	
Valvontaindeksi (2014=100)	101,5	98,80	100	88,9
Häiriöindeksi (2014=100)	101,2	103,40	100	102,2
SUORITTEET				
Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden (yjt) tehtävämäärä A B C, kpl	118 916	117 822	118 000	115 467
Yleisten paikkojen pahoinpitelyjen määrä	1529	1498	1 500	1 499
Yleisten paikkojen vahingontekojen määrä	2511	2655	2 500	2 541
Yksityisillä paikoilla tapahtuneiden pahoinpitelyjen määrä	1801	1837	1 700	1 825
Liikennevalvontaan käytetty työaika, tunnit/1640	47,0	44,3	40,00	38,7
– josta raskaan liikenteen valvontaan käytetty työaika, tunnit/1640	4,22	5,25	4,00	4,80
Automaattisen liikennevalvonnan suoritteet * (huom. vain liikuteltavat yksiköt, luvut 15 ja 16 ei vertailukelpoisia) (2018 luku = toteuma-arvio)	43 887	51 888	9000 (liik) 35000 (yht)	47 416
Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen, tapausten määrä	410	494	345	455
Henkilövahinkoon johtaneet liikenneonnettomuudet, määrä	404	416	400	472
Rattijuopumusrikosten määrä (tavallinen, törkeä, muu ja luovuttaminen)	1525	1717	1550	1 667
Ulkomaalaisvalvontaan käytetty työaika, tunnit/1640	3,10	3,11	3	1,84

* Lähde: Poliisiparametri 2016 ja 2018

HÄLYTYSTOIMINTA - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
TALOUDELLISUUS				
Toimintamäärärahat, 1000 euroa	11 106,00	12 072,00	10 500	13 183
Henkilötyövuodet	171,2	184,4		194,5
Hälytystoiminnan kustannukset, 1000 euroa	14 824,00	16 362	14 500	18 571
Hälytystoiminnan kustannukset euroa / htv	86 639,39	88 297,92		95 479

HÄLYTYSTOIMINTA - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Taloudellisuus (kustannukset/ AB hälytystehtävät) euroa	281,24	320,21		398
TUOTTAVUUS				
Tuottavuus (AB -hälytystehtävät / henkilötyövuodet)	308	276		240
PALVELUKYKY JA LAATU				
Toimintavalmiusaika A-luokan tehtävissä, min	7,4	7,6	7,6	8,6
Toimintavalmiusaika A- ja B-luokan tehtävissä, min	15,8	16,6	16,60	14,6
SUORITTEET				
Hälytystehtävien määrä (A,B,C), kpl	118 916	117 822	118 000	115 467
Perheväkivaltaan liittyvät hälytystehtävät, lkm, enintään	2 642	2 444	2 500	1 950
A- ja B -hälytystehtävien määrä enintään, kpl	52 709	51 097	52 000	46 625
Perheväkivaltarikosilmoitusten määrä, kpl	392	220	300	266
* Lähde: Poliisiparametri 2016 ja 2018 Huom! HTV-luvut toimitetaan hallintoyksiköstä poliisiyksiköiden ja POHAN yksiköiden virkaposteihin.				

RIKOSTORJUNTA - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
TALOUDELLISUUS				
Toimintamenoäärärahat, 1000 euroa	17 921	17 792	19 300	18 463
Henkilötyövuodet	284,2	279,6		280,3
Rikostorjunnan kustannukset, 1000 euroa	24 204	24 568	24 200	26 501
Rikostorjunnan kustannukset euroa / htv	85 225	87 933		94 511
Taloudellisuus (kustannukset/selvitetyt rikoslakirikokset)	1 072,40	1 119,75		1 191
TUOTTAVUUS				
Tuottavuus (selvitetyt rikoslakirikokset / henkilötyövuodet)	79,4	78,5		79,4
PALVELUKYKY JA LAATU				
Rikoslakirikosten selvitystaso (pl. liikenneirikokset), prosenttia, vähintään	38,4 %	35,1 %	42 %	35,4 %
Rikoslakirikosten tutkinta-aika (pl. liikenneirikokset), keskiarvo, vrk	139	134	125	140
Omaisuusrikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään	29,1 %	27,3 %	34 %	27,1 %
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään - Henkirikokset	79,5 %	65,3 %	100 %	123,8 %
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään - Pahoinpitelyrikokset	51,9 %	41,4 %	70 %	42,5 %
Päätettyjen talousrikosten tutkinta-aika, keskiarvo, vrk, enintään	396	433	200	298
SUORITTEET				
Kaikki selvitetty rikokset, määrä	51 978	53 154	56 600	53 069
Selvitetyt rikoslakirikokset, määrä	22 570	21 941	25 000	22 245
Päätettyjen talousrikosten määrä	262	207	240	164
Avoinna olevien talousrikosten määrä	291	325	280	435

RIKOSTORJUNTA - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Poliisin tietoon tulleet törkeät huumausainerikokset, määrä	66	51	60	89
Poliisin paljastamat törkeät huumausainerikokset, määrä	63	52	60	60
Haltuun saatu rikoshyöty talousrikoksissa (netto), milj. euroa	1,41	0,98	2,00	0,80
Haltuun saatu rikoshyöty huumausainerikoksissa (netto), milj. euroa	0,02	0,27	0,50	0,85
Haltuun saatu rikoshyöty, muu rikos (netto), milj. euroa	0,12	0,82	1,00	0,81
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä, kpl - Henkirikokset	44	49	40	42
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä, kpl - Pahoinpitelyrikokset	3 265	3 241	3 300	3 231
Rasistiset ja muut viharikokset, kpl	32	14	20	18
Päätettyjen JR-juttujen lukumäärä	113	71	70	21

* Lähde: Poliisibarometri 2016 ja 2018

Huom! HTV -luvut toimitetaan hallintoyksiköstä poliisiyksiköiden ja POHAN yksiköiden virkaposteihin.

1.3.2 Rikostorjunta

Poliisin yhteiset ja poliisilaitoksen omat tulostavoitteet rikostorjunnassa olivat seuraavat:

- Rikostorjunnassa painotetaan vakavien henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten, mukaan lukien perhe- ja lähisuhdeväkivalta ja seksuaalirikokset, sekä yhteiskunnan kannalta haitallisimpien tekojen (terroristiset rikokset, järjestäytynyt rikollisuus, tietoverkkorikollisuus, talousrikollisuus ja harmaa talous, huumausainerikollisuus ja viharikollisuus) ennalta estämistä ja tutkintaa.
- Talousrikostorjunnan ennalta estävyyden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi sekä tutkinta-aikojen lyhentämiseksi varhennetaan ja syvennetään yhteistoimintaa erityisvalvontaviranomaisten kanssa, kehitetään juttujen esikäsittelyä ja tutkintaprosesseja, toteutetaan nopeutetun tutkinnan toimintamalleja sekä käytetään tehokkaita toimia rikoshyödyn pois ottamiseksi. Talousrikostorjuntaan kohdennettujen virkojen määrä ei vähene vuoden 2018 tasosta.
- Päivittäisrikosten esitutkintaprosessia kehitetään yhteistyössä syyttäjien kanssa siten, että rikosten esikäsittelytoiminnot ovat yhtenäiset, varmistetaan rikosten selvitysasteen hyvä taso ja pyritään lyhentämään tutkinta-aikoja. Esikäsittelytoimintojen yhtenäiskäytänteissä huomioidaan sovittelutoiminnan ja Rikosuhripäivystyksen toimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö ja sen kehittäminen mm. ennalta estävän toiminnan ja uusintarikollisuuden torjunnan kannalta.
- Kehitetään rajat ylittävän rikollisuuden torjunnan prosesseja ja menetelmiä.
- Hyödynnetään kyberrikostorjunnan kehittyvät mahdollisuudet kaikessa rikostorjunnassa.
- Huumausainerikollisuutta torjutaan suunnitelmallisesti. Puututaan tehokkaasti ja kohdennetusti vakavaan huumausainerikollisuuteen sekä lievempiin huumausainerikoksiin erityisesti paikallistasolla huomioiden uudet ilmiöt (uudet huumausaineet ja huumausaineiden verkossa tapahtuva välittäminen). Lisäksi tuetaan huumausaineiden käytöstä irtautumista.
- Poliisilaitos kehittää rikostiedustelu- ja analyysiyksikön (RTA) toimintaa Poliisihallituksen poliisitoimintayksikön Analyysitoimintojen ohjauksessa valtakunnallisesti yhtenäiseen suuntaan ja osaksi koko poliisihallinnon analyysitoiminnan ekosysteemiä

- Poliisin yksiköt varmistavat ennalta estävän toiminnan johdetut rakenteet ja Ankkuritoiminnan toimintaedellytykset resurssiensa puitteissa. Ankkuri-toiminnan osalta tulee tehdä kirjalliset sopimukset. Ennalta estävän erityistoiminnan kohteet valitaan tietojohtoisesti ja lisäksi kiinnitetään erityistä huomioita lähiöturvallisuuteen ja palvelutason kannalta haasteellisiin sekä harvaan asuttuihin alueisiin.

Vuonna 2019 Itä-Uudenmaan poliisilaitokselle ilmoitettiin yhteensä 3 538 henkeen ja terveyteen kohdistunutta rikosta ja se on 15 ilmoitusta viime vuotta enemmän.

Ilmoitettu Kpl	2017	2018	2019	VUOSI muutos	VUOSI muutos%
murha, tappo, surma, lapsensurma	49	50	46	-4	-8,00%
törkeä pahoinpitely, tappeluun osallistuminen	168	169	149	-20	-11,83%
pahoinpitely, lievä pahoinpitely	3 097	3 073	3 082	9	0,29%
törkeä kuolemantuottamus, kuolemantuottamus	12	10	8	-2	-20,00%
törkeä vammantuottamus, vammantuottamus	134	174	199	25	14,37%
muut henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	53	47	54	7	14,89%
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	3 513	4 523	3 538	15	0,43%

Polstat: Ilmoitetut henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten lukumäärät.

Vuonna 2019 väkivaltarikosten (henkirikokset, pahoinpitelyrikokset ja seksuaalirikokset) yhteismäärä laski hiukan (-38) verrattuna vuoteen 2018.

Vuoden 2019 tulossopimukseen on asetetut selvitysprosenttitaavoitteet henkirikosten osalta oli 100,0 %, ja pahoinpitelyrikosten osalta 70,0 %. Henkirikosten osalta tavoitetaso ylittyi edellisen vuoden juttujen tehokkaan selvittämisen ansioista ollen yli 100 %. Pahoinpitelyrikosten selvitysprosentti 43,7 % parani hienoisesti edellisvuodesta, mutta jäi asetettua tavoitetta alhaisemmaksi.

Perheväkivaltaan liittyvien hälytystehtävien kokonaismäärä laski vuonna 2019 ja perheväkivaltarikosilmoitusten osalta tulossopimukseen kirjattu 300 tehtävän enimmäismäärä alitettiin lähes 40 ilmoituksella. Lapsiin kohdistuvien seksuaali- ja väkivaltarikosten tutkinta keskitettiin toimintatapojen ja toiminnan tehostamiseksi kesällä 2018. Seksuaalirikoksissa on tehostettu viranomaisten ja eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja tiedonkulkua ja se on osaltaan parantanut poliisin esitutkinnan laatua.

Poliisin ulkoinen toimintaympäristö on kokenut voimakkaan muutoksen Internetin tultua osaksi rikollisten toimintaympäristöä. Osa seksuaalirikoksista, eriateisista petoksista ja huumausainekaupasta on siirtynyt verkkoon ja näytön hankkiminen on käynyt haasteellisemmaksi, hitaammaksi ja monimutkaisemmaksi. Toimintaympäristönä verkkorikokset ovat usein kansanvälisiä, verkot salattuja ja maksuliikenne virtuaalivaluuttaa. Petosrikostutkinta on keskitetty petosrikostutkintaryhmälle, jonka vahvuutta lisättiin vuoden 2019 aikana, jonkin verran. Petostutkinnan resurssit eivät ole kuitenkaan mahdollistaneet koko poliisilaitoksen vaativimpien petos- ja kavallusrikosten tutkintaa keskitetysti vuonna 2019. Tietojohtoinen poliisitoiminta laajentaa toimintaansa internet-ympäristöön, mm. nettiedustelun lasten ja nuorten seksuaali- ja väkivaltarikosten sekä viharikosten ja väkivaltaisen ekstremismin paljastamiseksi ja estämiseksi.

Vuoden 2019 tulossopimuksessa poliisin tietoon tulleiden ja paljastamien törkeiden huumausainerikosten kokonaismäärätavoite oli 60 kappaletta. Paljastetuissa kokonaisuuksissa on useampia epäiltyjä, jotka kaikki henkilöt ovat eri rooleissa saaneet törkeän huumausainerikosepäilyä.

Huumausainerikoksista haltuun saadun rikoshyödyn tavoitteeksi asetettiin 500 000 euroa, ja rikoshyötyä saatiin 850 000 euroa.

Vuoden 2019 tulossopimuksessa poliisitoiminnan yhdeksi yhteiseksi tavoitteeksi on kirjattu muiden muassa huumausainerikollisuuden suunnitelmallinen torjuminen ja puuttuminen tehokkaasti ja kohdennetusti vakavaan huumausainerikollisuuteen sekä lievempiin huumausainerikoksiin erityisesti paikallistasolla uudet ilmiöt huomioiden. Itä-Uudenmaan poliisilaitos osallistuu aktiivisesti Keskusrikospoliisin johtamaan pääkaupunkiseudun huumerikosityhteistyöverkoston toimintaan. Lievimät huumausainerikokset tulevat poliisin tietoon usein liikennevalvonnan yhteydessä rattijuopumusrikoksina ja normaalissa poliisin kenttätöinnässä. Huumausainekauppa on entistä enemmän siirtynyt erilaisille verkkoalustoille, ja huumausainerikokset ovat hankalampia ja työläämpiä paljastaa kuin perinteisessä katuvalvonnassa.

Vuodelle 2019 asetettu tulostavoite päätettyjen talousrikosjuttujen määrästä oli 240 juttua, mutta juttuja päätettiin 164. Päätettyjen talousrikosjuttujen tutkinta-aikatavoite vuodelle 2019 oli 200 vuorokautta, mutta tutkinta on vaatinut huomattavasti pidemmän ajan. Avoimille talousrikosjutuille tulossopimukseen asetettu tavoite oli 280 juttua, mutta vuoden lopussa avoimia talousrikosjuttuja on 435. Talousrikoksista haltuun saadun rikoshyödyn tavoitteeksi asetettiin vuoden 2019 tulossopimuksessa kaksi miljoonaa euroa. Rikoshyödyn määrä jäi 800 000 euroon.

Itä-Uudenmaan talousrikosyksikön toimintaa ohjaa talousrikostorjuntaohjelma, talousrikostorjunnan jatkuessa kansallisena painopistealueena jo vuodesta 1990. Vuonna 2018 yksikön toiminta pohjautui harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimenpideohjelman vuosille 2016–2020 ja toimenpideohjelma perustuu valtioneuvoston 28.4.2016 antamalle periaatepäätökselle kansalliseksi harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategiaksi vuosille 2016–2020. Valtioneuvosto on lisäksi asettanut 28.4.2016 harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaa koskevan parlamentaarisen seurantaryhmän toimikaudeksi 1.5.2016–31.3.2019 ja ryhmän tehtävänä seurata harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategian 2016–2020 toteutumista.

Talousrikostutkinnan esikäsittelyä on tutkintapyyntöjen vastaanottaminen, R- tai S-ilmoituksen kirjaaminen, esitutkinnan valmisteluvaiheen muut toimet; asiakirjojen hankinta, tarvittavien tarkastusten teko, R- tai S-ilmoitusten päättäminen tai rajoittaminen, juttujen jakaminen tutkintaryhmille, yksikön tilastojen laadinta kuukausittain ja POHA:n raporttien laatiminen vuosineljänneksittäin. Esikäsittely toimii operatiivisesti tärkeänä osana tehokasta tutkintaprosessia, laajan viranomaisyhteistyöverkoston ja poliisin keskinäisen joustavan toiminnan varmistajana ja tutkintaprosessin nopeuttajana. Esikäsittelyyn kuuluu myös juttujen hallinta, tilannekuvan tuottamiseen osallistuminen ja ympäristörikosten osalta rikospaikkatutkinnan suorittaminen.

Talousrikosyksikössä työskentelee vakainaistettu pikatutkinta-ryhmä osana esikäsittelytoimintoa. Ryhmällä ja sen tehostetuilla menetelmillä on ollut selkeä positiivinen vaikutus sekä päätettyjen juttujen että tutkinta-ajan suhteen, vaikka vuodelle 2019 asetettuja tulostavoitteita ei saavutettu.

Talousrikosyksikössä on käynnistetty ja toteutettu vuoden 2019 aikana koko yksikköä työllistänyt 24-kuukauden vanhojen juttujen projekti, jonka avulla on pyritty tervehdyttämään yksikön juttukantaa ja siten pääsemään pitkällä tähtäimellä käsiksi reaaliaikaisimpiin rikosasioihin.

Talousrikosyksikön tuottavuuteen ovat aiheuttaneet haasteita vuoden 2019 aikana runsaat henkilöstövaihdokset jokaisella työntekijätasolla tutkinnanjohtotasoa myöden. Yksikön tuloksetekokykyyn ovat vaikuttaneet myös erilaiset koko yksikön henkilöstöä työllistäneet ja kuormittaneet selvitysprosessit.

Yksikön tutkijoiden henkilöstöprofiili on muuttunut ja nykytilassa merkittävän suuri osa on talousrikos-tutkintauraa aloittelevia tutkijoita, joiden osaamisen kehittäminen vaatii pitkäjänteistä ja suunnitelmallista perehdyttämistä. Talousrikostutkinnan merkittävin panostus ammattiosaamisen kehittämiseen on suunnitelmallinen perehdytysjakso uusille talousrikostutkijoille ja pitkään poissa olleille tutkijoille. Perehdytysjakso on läpileikkaus niin yritystoiminnan juridiseen puoleen, talousrikostutkinnassa tarvittaviin työvälineisiin että tutkinnan prosesseihin. Vuoden aikana talousrikostutkinnan henkilöstökoulutuksiin osallistui yli 40 henkilöä ja talon sisäisiä ja eri viranomaisten välisiä koulutustapahtumia järjestettiin 24. Koulutuksista osa tuki poliisin perusammattitaitoa, kuten voimankäyttökoulutukset. Osa taas kehitti henkilöstön erityisosaamista, kuten ihmiskaupakoulutus, liiketoimintakiellon valvojen koulutuspäivä, maa-ainekset ja vesirakentaminen, ekonomitarkastajien koulutuspäivät, luonnonsuojelurikokset, talousrikosseminaari ja korruptiorikostorjunnan koulutuspäivät. Itä-Uudenmaan poliisilaitos huomioi jatkossakin talousrikostutkijoiden koulutustarpeet.

Itä-Uudenmaan poliisin RIHY-työkalu on kehitetty KRP:n vastaavan työkalun pohjalta. Rihy-työkalun käyttöä on esitetty rikoslajista riippumatta tutkinnanjohtajille 2019 ja tavoitteena oli, että 2020 aikana rihy-työkalu käyttöön otetaan ja saadaan laajempaan rikoslajineutraaliin tuotantokäyttöön. Rikoshyötyryhmän toimintaa arvioidaan laajemmin osana koko poliisilaitoksen toimintaa sekä hallinnollista rikostorjuntaa ja -tutkintaa. Valmisteilla olevan rikoshyöty-työkalun käyttöönoton myötä on tarkoitus arvioida rikoshyödyn jäljitystä, määritystä sekä poisottoa rikoslajineutraalisti jokaisella poliisilaitoksen sektorilla. Rikoshyötyryhmä on organisatorisesti sijoitettu rikostutkintasektorin talousrikosyksikköön ja ryhmä tarjoaa palveluja säännöllisesti ja systemaattisesti em. yksikölle ja muille sattumavaraisemmin pyyntöihin/tarpeisiin perustuen. Rikoshyödyn jäljittämisessä sekä liiketoimintakiellon valvonnassa on kyse operatiivista esitutkintaa tukevasta toiminnasta, jonka perusteella on myös järkevää arvioida rikoshyötyryhmän sijoittelu ja toiminta uudelleen.

Poliisilaitos on kehittänyt yhteistyössä Helsingin ja Länsi-Uudenmaan poliisilaitosten, KRP:n, Tullin ja Rajavartiolaitoksen kanssa rajat ylittävän rikollisuuden torjunnan prosesseja ja menetelmiä. Vakava ja paljastava rikostutkinta toimii aktiivisesti koko poliisilaitoksen alueella. Vakavan ja paljastavan rikostutkinnan yksikön tehtävänä ovat paljastaa ja tutkia vakavaa rikollisuutta ja laajoja rikossarjoja, tehdä kansainvälistä yhteistyötä esim. Baltian maiden kanssa, koordinoita, tiedustella ja tutkia rajat ylittävää rikollisuutta yhteistyössä KRP:n ja muiden poliisilaitosten kanssa, ylläpitää tilannekuvaa järjestäytyneen rikollisuuden ja muiden toimialaansa kuuluvien ilmiöiden osalta poliisilaitoksen alueella yhdessä analyysitoiminnon kanssa sekä avustaa tarvittaessa poliisilaitoksen tutkintaryhmiä järjestäytyneen rikollisuuden ja sarjarikollisuuden torjunnassa.

Poliisilaitoksessa on kohdetorjuntamenettely, jonka kautta pyritään koko poliisilaitoksen voimavaroja kohdistamaan valittuihin maaleihin. Kohdetorjuntamenettelyyn (KTM) kehittämiseen asetettiin työryhmä ja useita alatyöryhmiä toukokuussa ja KTM otettiin käyttöön syyskuussa. KTM on testikäytössä alatyöryhmillä sekä taktisessa johtoryhmässä. Kohdetorjuntamenettely on osa Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen toiminnanohjausjärjestelmää, jonka toimintaa laajennetaan uusille käyttäjärühmille vuoden 2020 aikana.

Kyberympäristöön liittyvät rikokset tutkitaan poliisilaitoksella päivittäisen tehtäväjaon mukaisesti. Poliisilaitos tekee yhteistyötä Keskusrikospoliisin kyberrikostorjunnan kanssa. Vaativien sekä kansainvälistä yhteistyötä edellyttävien asioiden osalta sovitaan erikseen tutkintavastuista.

Poliisilaitos huolehtii kyberrikostorjuntaan tarvittavasta henkilöstöstä, osaamisesta ja välineistöstä. Eriyisesti henkilöstön rekrytointi on haastavaa, koska osaavaa ja koulutettua henkilöstöä on siirtynyt muihin poliisiyksiköihin sekä siviilipuolelle. Kyberrikostorjunnan kehittyviä mahdollisuuksia ovat tietoverkkorikollisuuden parantunut tilannekuva sekä internet- ja verkkotiedustelun kehittynyt osaaminen. Näiden hyödyntäminen rikostorjunnassa pitää sisällään muun muassa kybertilannekuvan seuraamista ja hyödyntämällä kyberrikostorjuntakeskuksen antamaa koulutusta, neuvontaa ja palveluita.

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen Rikostutkimuskeskuksessa on tietotekniikkarikostutkinnan ryhmä. Ryhmä tukee poliisilaitoksen kaikkia sektoreita tekemällä laitetutkimuksia tietoteknisiin välineisiin. Ryhmä myös tukee esitutkintaa tietoteknisissä kysymyksissä. Tietotekniikkarikostutkintaa ohjataan laatujärjestelmän piiriin, mm. osallistumalla Pola-projektiin, jossa määritellään tietoteknisen tutkinnan sekä vaativan teknisen rikospaikkatutkinnan laatuvaatimuksia.

Rikostutkimuskeskuksen teknisen tutkinnan kattava laatujärjestelmä on akkreditoitu standardin ISO 17025:2005 mukaisesti. Tavoitteena on ylläpitää ja kehittää laatujärjestelmää valtakunnalliset suositukset huomioiden.

Vakava ja paljastava rikostutkinta toimii aktiivisesti koko poliisilaitoksen alueella paljastaen törkeää huumausainerikollisuutta. Tavallisten huumausainerikosten osalta tutkinta suoritetaan ns. päivittäisrikostutkinnassa. Uusia ilmiöitä havaitaan ja paljastetaan kenttätoiminnan, tutkintojen sekä RTA-toimintojen kautta. Poliisilaitos on kehittämässä edelleen ja laajentamassa nettiseurantaa sekä netissä tehtävien rajoitettujen valeostojen käyttöä (esim. TOR-verkot). Muutamia valeosto-operaatioita on toteutettu. Käytännössä operaatiot vaativat virtuaalivaluutan käyttöä, jota on lähdetty toteuttamaan ja suunnitelmaan KRP:n ohjeistamana ja avustuksella.

Huumausaineiden käytöstä irtautumisen tukemisessa noudatetaan VKSV:n yleistä ohjetta (VKS: 2018:2). Käytännössä ensimmäistä kertaa käyttörikokseen syylistynyt hakeutuessaan hoitoon tulee esittämään todistettavan asiakirjan hoitoon hakeutumisesta.

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen tietojohdoinen poliisitoiminta muodostaa yhtenäisen tiedusteluorganisaation, jonka yksiköt tukevat toinen toisiaan ja mahdollistavat ajantasaisen tilannekuvan muodostamisen. Tietojohdoisuus tarkoittaa sitä, että tiedon hankinta ja käsittely sekä näissä tehtävissä tarvittava suunnittelu ja organisointi ovat johdettua toimintaa. Tietojohdoisessa toiminnassa analysoitu tieto muodostaa kehysten päätöksentekoa varten. Toiminta toteutetaan sekä strategisen johtamisen keinoin pitkällä aikavälillä, että tehokkaiden operatiivisten toimien avulla lyhyellä aikavälillä. Tiedon keräyksessä hyödynnetään vahvasti uutta poliisin POTI-järjestelmää, johon kaikki poliisivirassa olevat henkilöt on koulutettu kevään 2019 aikana. Poliisilaitoksessa on ns. POTI-kouluttajatiimi, joka tukee käyttäjiä POTI:n eri käyttötilanteissa.

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen tietojohdoisen poliisitoimintaan kuuluu rikostiedustelu- ja analyysi (RTA) sekä ennalta estävä toiminta (EET). RTA:ssa omina ryhminään ovat tietopalvelu, rikostiedustelu, tarkkailu sekä tietolähdetoiminta. EET:ssä omina ryhminä ovat ennalta estävä toiminta ja operatiivinen uhkatoiminta (OUT). Tietojohdoinen toiminta tulee ymmärtää johtamisfilosofiana, jossa analysoitu

tieto muodostavat kehyksen päätöksentekoa varten. Viitekehykseen sisältyy sekä rikostutkinta, -torjunta, kenttätoiminta, rikosten teon vaikeuttaminen tai häiritseminen, ongelmien vähentäminen ja ennalta ehkäisevä toiminta.

Ennalta estävää toimintaa tehdään operatiivisen tuki- ja suunnitteluyksikön alaisuudessa ja se toimii hyvin johdetusti osana tiedusteluorganisaatiota noudattaen tietojohdoisen poliisitoiminnan periaatteita. Tavoitteena on ennalta ehkäistä rikollisuutta ja järjestyshäiriöitä. Yhteistyö koulujen kanssa sekä varhainen puuttuminen lasten ja nuorten rikoksiin ovat toiminnan tärkeitä teemoja. Ennalta estävään työhön liittyvä käynnissä oleva hanke on tällä hetkellä ankkuritoiminnan kehittäminen ja käyttöönotto koko poliisilaitosalueella.

Poliisilaitos tulee toteuttamaan ankkuritoimintaa sisäasiainministeriön ennalta estävän työn strategian ja ankkuritoiminnan käsikirjan mukaisesti. Poliisilaitoksen ja kuntien väliset ankkurisopimukset on laadittu ja allekirjoitettu alueelliset painotukset huomioiden. Poliisilaitoksella on valmistunut ankkuritoiminnan prosessisuunnitelma ja kuntien / kuntayhtymien (3 aluetta: Vantaa-Kerava, Keski-Uudenmaan Sote-alue ja Itä-Uudenmaan Sote-alue) kanssa. Ankkuritoiminnan rakenteet on käyttöönotettavissa loppuvuodesta 2019.

OUT-toiminto: Työtehtäviin kuuluu erilaisten huolta aiheuttavien henkilöiden / uhkatapausten arviointi ja käsittely, tilannekuvan luominen ja ylläpito ja kielteisen oleskelulupa- tai turvapaikkapäätöksen saaneiden henkilöiden palautusprosessiin saattaminen. Monilla huolta aiheuttavilla henkilöillä on jonkinasteisia mielenterveysongelmia, eivätkä lääkärit aina suostu luovuttamaan terveystietoja vedoten omaan tai työnantajansa tulkintaan asiaa koskevasta laista.

Uhkatapausten käsittelyssä on keinovalikoimana käytetty mm. taustaselvityksiä, ilmoittajien ohjeistamista ja neuvontaa, kohdehenkilöiden puhuttamista, salaisen tarkkailun etsintäkuulutuksia, tiedottamista sekä yhteistyötä oppilaitosten ja sosiaali- ja terveysviranomaisten kanssa. Useissa tapauksissa on tehty tiivistä yhteistyötä rikostutkintasektorin, KRP:n HOTA ja TUPA ryhmien, sekä SUPON kanssa. OUT avustaa eri tutkintayksiköitä olemalla mukana tarkkailutehtävillä, kotietsinnöillä ja kiinniotoissa.

Terrorismia ja väkivaltaa koskevien vihjeiden käsittelystä vastaa Itä-Uudenmaan poliisilaitoksessa operatiivinen uhkatoiminto yhteistyössä ennalta estävän toiminnon kanssa. Päävastuu vihjeiden käsittelystä on operatiivisella uhkatoiminnolla. Joulukuusta 2018 alkaen huolta aiheuttavia henkilöitä on kirjattu Poti-järjestelmään tiedustelun asiana.

Poliisiyksikön omat tavoitteet toimialueen rikostorjunnan parantamiseksi oli:

- Rikostutkinnan tehostaminen esikäsittelyn, rajoittamisten ja uuden petostutkinnan prosesseilla. Poliisilaitoksen resurssien varaaminen verkossa tapahtuvien rikosten selvittämiseen.

Poliisilaitos on keskittänyt rikosten esikäsittelytoimintoja lähes kolmen vuoden ajan. Jo vakiintuneen käytännön mukaisesti esikäsittely-yksiköstä siirretään rikosasiaa tutkintaan, rajoitukseen tai sovitteluun. Käytännössä esikäsittelyprosessi on laadunvalvontaa, juttumassan seulontaa, ei-tutkittavien juttujen osalta päätöksien tekemistä, esiselvitysten tekemistä, sarjoittamista, tutkinnan keskittämisen valmistelua sekä työn ja esikäsittelyprosessin johtamista. Tavoitteena on saattaa tutkittavaksi vain tutkintaa edellyttävät jutut ja päättää tavanomaisten rikosten osalta tutkinta esitutkintalain perusteiden

mukaisesti tehokkaasti, laatusikat huomioiden. Tämä tarkoittaa sitä, että alle 20 % rikosasioista ohjautuu perustutkintaan ja käytännössä tutkijakohtainen juttukuormitus on pienentynyt ja aikaa on jäänyt tutkittavien ilmoituksen hoitamiseen enemmän.

Itä-Uudenmaan poliisilaitos toteuttaa poliisin strategiaa, jonka mukaan poliisiyksiköillä tulee olla yhdenmukaiset käytännöt rikollisuuden torjunnassa ja esitutkintaan tulevien rikosasioiden esikäsittelystä rikosasioiden priorisoimiseksi. Yhdenmukaisten käytäntöjen tarve esikäsittelystä ja rikosasioiden priorisoinnissa on ehdottoman tärkeää kansalaisten oikeusturvan kannalta ja samalla noudatetaan rikosprosessissa noudatettavia tasapuolisuus-, suhteellisuus- ja joutuisuusperiaatteita.

Itä-Uudenmaan poliisilaitos tekee syyttäjien kanssa päivittäistä yhteistyötä. Esimerkiksi petosrikosten tutkinnassa hyödynnetään osin pikatutkintaa ja muutoinkin poliisilaitoksella on virtaviivaistettu toimintaa, jolloin tutkinta on tehokkaampaa. Yhteistyö on nopeinta videoteitse. Syyttäjälaitos muodostuu lokakuusta 2019 lähtien keskushallintoyksikkönä toimivasta valtakunnansyyttäjän toimistosta ja viidestä viraston osastoina toimivasta syyttäjälueesta. Tuleva suuri virasto tuo toki etuja sen suhteen, että esimerkiksi tietotekniikkarikollisuutta koskevaan asiaan on mahdollista saada suuresta virastosta asiaan perehtynyt syyttäjä.

RIKOSTORJUNTA - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
TALOUELLISUUS				
Toimintamäärärahat, 1000 euroa	17 921,00	17 792,00	19 300	18 463
Henkilötyövuodet	284,2	279,6		280,3
Rikostorjunnan kustannukset, 1000 euroa	24 204,00	24 568,00	24 200	26 501
Rikostorjunnan kustannukset euroa / htv	85 225,35	87 933,00		94 511
Taloudellisuus (kustannukset/selvitetyt rikoslakirikokset)	1 072,40	1 119,75		1 191
TUOTTAVUUS				
Tuottavuus (selvitetyt rikoslakirikokset / henkilötyövuodet)	79,4	78,5		79,4
PALVELUKYKY JA LAATU				
Rikoslakirikosten selvitystaso (pl. liikenne rikokset), prosenttia, vähintään	38,4 %	35,1 %	42 %	35,4 %
Rikoslakirikosten tutkinta-aika (pl. liikenne rikokset), keskiarvo, vrk	139	134	125	140
Omaisuusrikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään	29,1 %	27,3 %	34 %	27,1 %
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään - Henkirikokset	79,5 %	65,3 %	100 %	123,8 %
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään - Pahoinpitelyrikokset	51,9 %	41,4 %	70 %	42,5 %
Päätettyjen talousrikosten tutkinta-aika, keskiarvo, vrk, enintään	396	433	200	298
SUORITTEET				
Kaikki selvitetty rikokset, määrä	51 978	53 202	56 600	53 069
Selvitetyt rikoslakirikokset, määrä	22 570	21 941	25 000	22 245
Päätettyjen talousrikosten määrä	262	207	240	164
Avoinna olevien talousrikosten määrä	291	325	280	435

RIKOSTORJUNTA - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Poliisin tietoon tulleet törkeät huumausainerikokset, määrä	66	51	60	89
Poliisin paljastamat törkeät huumausainerikokset, määrä	63	52	60	60

1.3.3 Lupahallinto

Poliisin yhteiset ja poliisilaitoksen omat tulostavoitteet lupahallinnossa olivat seuraavat:

- Valmistaudutaan ampuma-aseasioiden sähköiseen asiointiin ja valvontamenettelyyn sekä uuden asetietojärjestelmän käyttöönottoon. Varataan resursseja nykyisen tietojärjestelmän tietojen oikeellisuuden varmistamiseen sekä henkilöstön, ase-elinkeinonharjoittajien ja muiden ulkoisten käyttäjäryhmien koulutukseen sekä muuhun sidosryhmäyhteistyöhön.
- Poliisiyksiköt huolehtivat, että sakkolain uudistamisen yhteydessä poliisille siirtyvien ajo-oikeusasioden käsittelyyn varaudutaan koulutuksin ja sisäisin järjestelyin.
- Valmistaudutaan uuden rahankeräyslain voimaantuloon huomioiden uudistuksen vaikutus lupahallinnon henkilöstön tehtävien muuttumiseen ja kouluttautumiseen kiinnittäen erityistä huomiota lupahallinnon neuvontapalvelun henkilöstön osaamisen kehittämiseen valtakunnallisen neuvontatehtävän sujuvuuden varmistamiseksi.
- Paikallispoliisin vastuulle kuuluvan, lainsäädäntöuudistuksen myötä jatkuvasti kasvavan, luvanvaraiseksi säädetyn yksityisen turvallisuusalan toiminnan valvonta tulee saada osaksi poliisin päivittäistä toimintaa.
- Tehostetaan yleisötilaisuuksiin liittyvien poliisin päätösten noudattamisen valvontaa.

Itä-Uudenmaan poliisilaitos on kouluttanut henkilöstöä ampuma-aselain uudistukseen ja huomioi heinäkuussa voimaan tulleen lainsäädäntömuutoksen liittyen puoliautomaattiaseseisiin. Tulevan asetietojärjestelmän käyttöönottoon liittyvä koulutusvalmius on olemassa. Nykyisen asetietojärjestelmän tiedot on suurimmalta osalta käyty läpi ja korjattu ajantasaisiksi. Jatkossa tehdään tarvittavat merkinnät, jotta järjestelmä säilyy ajantasaisena ja tiedot ovat siirrettävissä uuteen järjestelmään. Perikunnille lähetetään kattavasti muistutuskirjeet perikunnan haltuun tulevien aseiden luvittamisesta tai hävittämisestä.

Ampuma-aselain muutoksen yhteydessä paikallispoliisille siirtyi osa ERVA-aselupien käsittelystä. Uuden asetietojärjestelmän käyttöönotto näyttää kuitenkin siirtyvän tavoiteaikataulusta. Lupahallinnossa pidetään valmiutta yllä uuteen asetietojärjestelmään siirtymiseen liittyvien velvoitteiden osalta. Vanhan asetietojärjestelmän tiedot on suurimmalta osin käyty läpi ja korjattu ajantasaisiksi.

Sakkolain osalta poliisihenkilöstö on koulutettu. Poliisilaitos huomioi kesäkuun alussa voimaan tulleen uuden sakkomenettelylain ja ajokieltojen käsittelijöiksi kohdennettiin sisäisillä siirroilla henkilöstöä. Muulle henkilöstölle tiedotettiin muutoksesta palaverissa, Sinetti-uutisina ja sähköpostitse.

Rikosperusteisissa ajokieltopäätöksissä on mukana uutena ensimmäisenä muutoksenhakukeinona oikaisumenettelyn käyttäminen, joiden määrää on vaikea ennustaa. Oikaisuvaatimusten käsittely on keskitetty lupahallintoon.

Muutoksen myötä ajokieltojen käsittely siirtyi Acta- ja uuteen Polli-järjestelmiin. Acta-järjestelmän käyttöön koulutettiin varsinaisia ajokieltopäätöksiä tekevät henkilöt. Actan osalta on käytännön työssä

huomattu, että syyttäjien ja käräjäoikeuksien tekemät päätökset eivät aina ohjaudu henkilön asuinpaikan poliisilaitokselle, vaikka näin oli suunniteltu. Lähes kaikki Actaan tulevat päätökset pitää tarkistaa asuinpaikan osalta ja jatkolähehtää asia käsiteltäväksi oikeaan poliisilaitokseen. Polli-järjestelmän osalta henkilökunnalle on annettu lähiopetusta syöttöjen tekemisestä. Laitoksen oma "rautalankamalli" valmistuu syksyyn mennessä.

Ajokieltojen käsittelyssä on vuonna 2019 ollut Actasta johtuvia ongelmia sekä syyttäjällä ratkaistavana olevien rangaistusvaatimusten hitaasta käsittelystä johtuvia ongelmia. Ajokieltojen käsittely muutoin on poliisin puolelta ajan tasalla.

Tällä hetkellä poliisilaitos päättää kaikista rahankeräysluvista omalla alueellaan ja ne ovat voimassa määräaikaisina enintään kaksi vuotta. Poliisi valvoo oman alueen rahankeräystoimintaa ja peruuttaa tarvittaessa luvat sekä tarkistaa ja hyväksyy tilitykset. POHA myöntää valtakunnalliset luvat ja useamman poliisilaitoksen alueella olevat. Lupien myöntäminen ja valvominen on keskitetty lupasektorille.

1.3.2020 lähtien POHA myöntää kaikki rahankeräysluvat eivätkä ne ole sidottu määräaikaan. Uuden lain myötä poliisilaitoksen tehtäväksi jäävät pienkeräyksistä tehtävät ilmoitukset. Poliisilaitos käsittelee ja joko hyväksyy tai kieltää keräyksen. Pienkeräysluvat eroavat huomattavasti aikaisemmista rahankeräysluvista. Pienkeräysten tilitysten tarkastaminen ja hyväksyminen kuuluvat paikallispoliisille. Lupa-sektorin työntekijät koulutetaan uuden lain myötä hakemusten vastaanottamisen ja asiakaskyselyjen onnistumiseksi. Lupien myöntäminen keskitetään lupasektorille. Vuosi 2019 oli valmistautumista rahankeräyslain voimaantumiseen.

Luvanvaraisten yksityisen turvallisuusalan toimijoiden säännönmukainen tarkastaminen on keskitetty lupasektorin vastuulle. Tarkastuksia tehdään aktiivisesti koko poliisilaitoksen alueella. Valvonta on kokonaisvaltaista sisältäen toimijoiden taloustiedot ja toimipisteissä suoritettavan tarkastuksen.

Turvallisuusalaan kohdistetaan pari kertaa vuodessa ennakkosuunnitelman mukaisia valvontaiskuja. Näihin valvontoihin osallistuvat lupa- ja VHT-sektorin partiot sekä ulkomaalaispoliisin partio. Kerran vuodessa mukana on myös AVI:n työntekijöitä. Valvontaiskuilla on myös koulutuksellinen tavoite valvonnan saamiseksi osaksi poliisin päivittäistä toimintaa.

Lupasektorilla tehdään yksityisen turvallisuusalan toimijoihin kohdistuvaa valvontaa. Päävastuu valvonnasta on yhdellä poliisimiehellä ja 1.10.2019 lähtien osatehtävänä em. lisäksi myös toisella poliisimiehellä. Muiden sektoreiden poliisitehtäviltä annetaan tietoa lupavalvontaan yksittäisten luvanhaltijoiden toiminnasta lupaharkintaa varten. Poliisilaitoksessa on lupaharkintakuulemisen osalta myös kehitetty yhden kosketuksen menettelyä, jossa rikostutkinnassa oleva luvanhaltija kuullaan rikosasian kuulemisen jälkeen myös luvan peruutusharkinta-asiaan.

Yleisötilaisuuksien lupamenettely on keskitetty pääpoliisiasemalle. Keskittämällä haetaan yleisötilaisuuspäätösten yhdenmukaistumista ja toiminnan tehostumista ja ilmoituksina hyväksyttävien tapahtumien käsittely ja laskutus nopeutuu. Merkittävimmässä yleisötilaisuuksissa on suoritettu valvontaa lupaehtojen noudattamisen osalta. Uutena elementtinä on vuonna 2019 otettu jo lupavaiheessa mukaan lentokieltojen määrääminen alueille drone-toiminnan osalta. Poliisilaitoksessa keskitetään jatkossa yleisötilaisuuslupien ja valvonnan koordinointi sekä yhteydenpito tapahtumajärjestäjiin yksin käsiin, jolloin lupamenettelyn ja lupaehtojen valvonnasta saadaan tasalaatuisempaa ja ammatillisempaa.

Poliisiyksikön omat tavoitteet toimialueen turvallisuuden parantamiseksi oli:

- Yleisötilaisuuksien turvallisuustaso pidetään korkealla tiivillä viranomaisyhteistyöllä ja uutta teknologiaa hyödyntäen.

Lupahallinnossa erityistä huomiota kiinnitettiin kevään eduskunta- ja eurovaalikampanjoinnin tilaisuuksiin ja käytännössä pystyttiin estämään mahdollisia yhteenottoja.

Poliisilaitos on pyrkinyt parantamaan alueella järjestettävien yleisötilaisuuksien turvallisuutta ja muun muassa laatinut erillisiä suunnitelmia yhteistyötahojen kanssa turvallisuuden parantamiseksi. Kaikissa Itä-Uudenmaan alueen suurissa yleisötapahtumissa on ollut lupavalvonnan poliisipartio valvomassa, että järjestäjä noudattaa turvallisuusmääräyksiä ja asetettuja lupaehtoja koko tilaisuuden ajan.

Yleisötilaisuuksien lupaehtojen noudattamisen valvontaa on jatkettu vuoden loppuun saakka ja suurten yleisötilaisuuksien osalta on varauduttu mm. poliisin omaan drone-toimintaan sekä jo lupavaiheessa on määritelty tarvittaessa lentokieltoalueet.

LUPAHALLINTO - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
TALOUDELLISUUS				
Henkilötyövuodet	53	54,2	58,5	54,4
- lupapalvelut, maksullinen, htv	35,5	36,00	37,50	36,4
- lupapalvelut, maksuton, htv	18,20	20,00	20,00	18,00
Lupahallinnon kustannukset, 1000 euroa	6 602,00	7 122,00	5 900,00	7 537
Taloudellisuus (kustannukset/poliisin myöntämät luvat)	56,27	56,96	48,47	51,93
Lupahallinnon kustannusvastaavuus, prosenttia	114,60	115,65	100,00	123,35
TUOTTAVUUS				
Tuottavuus (poliisin myöntämät luvat/lupa-htv, maksullinen ja maksuton)	2 184,95	2 288,27	2 340,88	2 668,22
Maksullisen toiminnan tuottavuus (poliisin myöntämät luvat/lupa-htv, maksullinen työaika)	3 305,13	3 367,99	2 381,28	3 987,66
Maksuttoman toiminnan tuottavuus (valvonnalliset suoritteet/maksuton työaika, lupa-htv)	418,85	504,43	527,55	397,72
PALVELUKYKY JA LAATU				
SUORITTEET				
Poliisin myöntämät luvat yhteensä, kpl	117 332	125 626	122 764	145 151
Matkustusasiakirjat (passit ja henkilökortit)	110 270	118 122	114 664	136 825
Ajoluvat	13 45		1000	
Turva-alan luvat	1 889	2 267	3000	2 249
Aseluvat	3 828	4054	4000	4645
Ulkomaalaisluvat	0	0	0	0
Muut luvat	1345	1183	100	1 432
Sähköisen asioinnin käyttöaste %	66	70,3	68	73,2
Valvonnalliset suoritteet (alla olevat yhteensä)	7623	8839	10551	7190

LUPAHALLINTO - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Aseiden hallussapitolupuihin kohdistuvat peruutukset ja varoitukset				
Ajo-oikeuspäätökset (huom. vertailtavuusongelma LTJ-tietojärjestelmästä ATJ-järjestelmään; tavoitetaso asetetaan toistaiseksi v. 2015 tavoitetasolle)	7 346	8 788	10 321	7159
Järjestyksenvalvokorttien peruutukset ja varoitukset	10		30	18
Vartijakorttien peruutukset ja varoitukset	7		20	13

Lupapalvelut

Poliisilaitos tarjoaa lupapalveluita kahdeksalla paikkakunnalla ja yhdeksässä toimipisteessä, Vantaan, Hyvinkään, Järvenpään ja Porvoon poliisiasemilla joka arkipäivä, Nurmijärven ja Loviisan poliisiasemilla syksystä alkaen yhtenä päivänä viikossa samoin kuin Keravan ja Mäntsälän palvelupisteissä yhtenä päivänä viikossa. Lisäksi Helsinki – Vantaan lentoaseman toimipiste palvelee asiakkaita vuoden jokaisena päivänä.

Vuonna 2019 käsiteltiin kaikkiaan 145 151 lupa-asiaa, mikä tarkoittaa keskimäärin 398 lupa-asiaa vuoden jokaisena päivänä. Kasvua edelliseen vuoteen oli 15,5 %. Lupamäärät kasvoivat turva-alan lupia lukuun ottamatta kaikissa muissa lupalajeissa. Merkittävin kasvu kohdistui henkilökortteihin, missä kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 52,6 %. Kasvuun vaikutti vuoden 2019 alusta voimaan astunut laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta.

Sähköisen asioinnin käyttöaste nousi 73,2 %:iin, mikä on 0,3 % alle valtakunnan tason.

Lupahallinnon henkilöstön määrä alitti asetetun 58,5 htv:n tavoitteen ja oli toimintavuonna 54,4.

Lupapalvelusta osallistui toimintavuonna henkilöt Pohan Heko-Passin käyttöliittymäudistuksen suunnitteluun sekä Polkas-kassajärjestelmähankkeeseen. Lupahenkilöstölle ja -esimiehille järjestettiin info-ja koulutustilaisuuksia Valmentavasta johtamisesta.

Ulkomaalaispoliisi

Poliisilaitoksen lupasektorin alaisuudessa toimii myös ulkomaalaispoliisi. Vuonna 2019 Ulkomaalaispoliisin tehtävissä toimi 20 henkilön ulkomaalaistutkintaryhmä. Itä-Uudenmaan poliisilaitoksella on valtakunnallinen vastuu Dublin-palautuksien vastaanottamisessa yhdessä Rajavartiolaitoksen kanssa. Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen ulkomaalaispoliisi vastaa myös muiden EU-maiden charter-lentojen vastaanottamisesta silloin, kun he palauttavat Suomeen turvapaikanhakijoita Dublin-asetuksen nojalla. Valtakunnallisia tehtäviä on Helsingin, Kaakkois-Suomen ja Itä-Uudenmaan poliisilaitoksilla.

Ulkomaalaispoliisi työskentelee tehokkaasti, ja avoimia käännytys- ja karkotusasioita on runsaasti. Vuonna 2019 Itä-Uudenmaan poliisille kirjatut ja muualta siirtyneet ilmoitukset ovat lisääntyneet 32 % edellisvuoteen verrattuna. Itä-Uudenmaan ulkomaalaispoliisi saattaa käännytettäviä ja karkotettavia viikoittain kaikkialle maailmaan. Muutos vuoteen 2018 verrattuna on se, että vuonna 2019 Irakiin ei ole voinut tehdä enää palautuksia. Irak on ollut Suomen suurin kohdemaamaastapoistojen osalta. Ulkomaalaisrekisterin mukaan vuonna 2019 Itä-Uudenmaan ulkomaalaispoliisi on täytäntöönpannut 421 maastapoistoa. Lukuun on laskettu kaikki valvotut maastapoistot, saattamalla toteutetut maastapoistot, IOM avustuksella poistuneet ja vapaaehtoisesti poistuneet. Kasvu on edellisvuoteen verrattuna

25 %. Tämä johtuu poliisilaitoksen alueen kansainvälisyydestä, Maahanmuuttoviraston lisääntyneistä kielteisistä oleskelulupapäätöksistä sekä Robert Huberin tien vastaanottokeskuksen asukasmäärästä. Kyseinen vastaanottokeskus toimii Transit-keskuksena, joten useimmat asiakkaat asuvat keskuksessa vain lyhyen aikaa ennen siirtymistä maakuntien vastaanottokeskuksiin. Poliisilaitoksen vankilat työllistävät myös virka-aputehtävien myötä silloin, kun kyseessä on maasta poistamisen valvominen tai kielteisten päätösten tiedoksianto. Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella on Jokelan, Keravan ja Vantaan vankilat. Usein ulkomaalaiset vangit siirretään Vantaan vankilaan ennen vapautumistaan, joten myös tämä työllistää Itä-Uudenmaan ulkomaalaispoliisia.

Itä-Uudenmaan poliisilaitos on onnistunut toteuttamaan täytäntöönpanokelpoiset maastapoistamispäätökset tehokkaasti täytäntöön heti, kun se on ollut mahdollista. Täytäntöönpanokelpoisten maastapoistamispäätösten täytäntöönpanoa hankaloittaa se, että osa ulkomaalaisista esiintyy useilla nimillä ja kansalaisuuksilla. Lisäksi osa kohdemaista on kieltäytynyt ottamasta kansalaisiaan vastaan ja saatot kyseisiin maihin on keskeytetty tästä johtuen.

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen ulkomaalaispoliisi osallistuu aktiivisesti ulkomaalaisvalvontaiskuihin yms. yhdessä muiden pääkaupunkiseudun poliisilaitosten, Keskusrikospoliisin, Tullin ja Rajavartiolaityöryhmän kanssa.

1.3.4 Yhteiset palvelut

Poliisin yhteiset ja poliisilaitoksen omat tulostavoitteet yhteisten palveluiden osalta olivat seuraavat:

- Osallistutaan analyysitoiminnan kehittämiseen ammatillisempaan ja valtakunnallisesti yhtenäisempään suuntaan sekä valtakunnalliseen strategisen analyysin kehittämiseen sekä varmistetaan valmius paikallisen analyysin tuottamiseen.
- Viestinnällä ja sisäisellä laillisuusvalvonnalla pyritään lisäämään poliisitoiminnan vaikuttavuutta ja ylläpitämään vahvaa luottamusta poliisiin. Toteutetaan viestinnän valmiuden kehittämiseen liittyvät toimenpiteet kaikissa poliisiyksiköissä.
- Poliisilaitokset varmistavat Poliisin tiedustelujärjestelmän käyttöönoton ja uuden järjestelmän toimintatavat. Poliisihallitus seuraa kirjausten määrien kehitystä.
- Osallistutaan taloushallinnon automaation lisäämiseen edelleen aktiivisesti mm. ottamalla Handi-tietojärjestelmä käyttöön.
- Varmistetaan, että sähköisen tiedonhallinnan ja tiedonohjauksen, tietojen suojaamisen ja turvallisen käsittelyn sekä tietojen ajantaisena pitämisen toiminnalliset periaatteet ja ratkaisut tukevat poliisitoimintaa. Kehitetään poliisin kykyä suojautua kyberuhkia vastaan.
- Kehitetään toimintaa vastaamaan uudistuvan henkilötieto- ja tiedonhallintalainsäädännön vaatimuksia lainsäädännön edellyttämässä aikataulussa.

Poliisilaitoksen operatiivisen tuki- ja suunnitteluyksikön tietopalvelu tekee operatiivista viikkoanalyysia taktiseen johtoryhmään sekä operatiivista tilannekuvaa resurssien suuntaamiseksi operatiiviselle johtoryhmälle (sektorijohtajat) sekä säännöllisesti erillisanalyysejä eri rikosilmiöistä tieteanalyttikon toimesta.

Tulossuunnittelussa tehdään tulossuunnittelun lisäksi strategista analyysiä toimintaympäristöanalyysin muodossa. Ympäristöanalyysi käsiteltiin vuoden 2019 pääallystöpäivillä ja sitä tullaan käyttämään pohjamateriaalina mm. tuloskeskusteluissa. Poliisilaitos osallistuu aktiivisesti strategisen ja operatiivisen analyysin koulutuksiin ja kehittämistyöryhmiin, kuten poliisihallituksen analyysiverkoston toimintaan ja on lupautunut toimimaan pilottialueena analyysitoiminnan kehittämisessä.

Poliisilaitoksen viestintä noudattaa Poliisihallituksen viestintästrategiaa. Viestinnässä pyritään siihen, että se olisi mahdollisimman oikea-aikaista, tehokasta ja nopeaa. Perinteisen tiedottamisen lisäksi poliisilaitos viestii sosiaalisessa mediassa, kuten pikaviestipalvelu Twitterissä. Twitterin kautta tavoitetaan yhteiskunnalliset päättäjät, mediatalot, toimitukset ja toimittajat, yhteistyökumppanit ja some-aktiivit. Lisäksi Facebookin kautta tavoitetaan aikuiset kansalaiset ja Instagramin kautta nuoret. Viestintä on keino lieventää väärän tiedon, vihapuheen tai vale uutisen levittämistä. Tavoitteena on viestinnän vaikuttavuuden parantaminen ja vahvan luottamuksen ylläpito poliisiin.

Viestintä huomioi toiminnassaan Vantaan kaupungin toiveen viestinnällisen yhteistyön tiivistämisestä Ankkuri-mallin mukaisesti, jotta eri rikosilmiöille saadaan mahdollisimman hyvä näkyvyys ja lisätään näin rikosten ennalta estävyyttä. Viestinnän tavoitteena on myös tavoittaa eri kohderyhmät ja välittää alueen asukkaille mahdollisimman realistinen kuva alueen turvallisuudesta.

Liikennepoliisisektori hoitaa osaltaan poliisilaitoksen liikenneviestintää ja vastaa poliisilaitoksen liikenteeseen liittyvästä palautepostista.

Poliisilaitoksen oman viestinnän lisäksi viestinnän rakenteet vahvistuvat, koska OVI, Viestinnän operatiivinen tuki yleisjohtajille ja tilannekeskuksille, on tehnyt keväästä lähtien sähköisen median seuranta kaikkien poliisilaitosten tarpeita varten. Tehtäviin kuuluu orastavien ilmiöiden löytäminen reaaliaikaisen poliisin tilannekuvan tueksi. OVI tukee yleisjohtajia ja tutkinnanjohtajia viestinnässä ja tiedottamisessa virka-ajan ulkopuolella ja viikonloppuisin.

Itä-Uudenmaan poliisilaitos on mukana myös Viestinnän johtovalmius (ViestintäJOVA) -pilotissa. ViestintäJOVA tukee tarvittaessa virka-ajan ulkopuolella yleisjohtajia, tilannekeskusta ja tutkinnanjohtajia, ja ottaa tarvittaessa viestinnän johtovastuun viestinnän alkutoimenpiteiden aikaan. ViestintäJOVA varmistaa, että paikallinen viestintä aloitetaan asianmukaisesti. ViestintäJOVA on POHAJOVAN työpari ja ViestintäJOVA tekee tiivistä yhteistyötä Eteläisen johtokeskuksen viestintäryhmän kanssa.

Viestintäpäällikkö raportoi viestinnän ja tiedottamisen tehokkuudesta ja kehittämistoimenpiteistä säännöllisesti poliisilaitoksen poliisipäällikölle, sekä neljännesvuosittain poliisilaitoksen operatiivisessa ja strategisessa johtoryhmässä. Viestintäpäällikkö nostaa säännöllisesti esiin myös muita viestinnällisiä kehittämiskohteita, joihin tulee kiinnittää huomiota eri sektoreilla. Tavoitteena on poliisilaitoksen vaikuttavuuden ja ennalta estävyyden parantaminen viestinnällisin keinoin.

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen oikeusyksikkö valvoo ja koordinoi laillisuusvalvonnan käytännön toteuttamista poliisilaitoksella. Valinnoissa huomioidaan erityisesti sellaiset asiat ja menettelyt, joissa on ilmennyt epäkohtia. Tarkastuskohteiksi otetaan myös tilanteen ja tarpeen mukaisesti muita asioita ja menettelyitä. Oikeusyksikön lisäksi laillisuusvalvontaa toteuttavat pääallystön edustajat sektoreittain ja linjoittain. Kaikista laillisuustarkastukset dokumentoidaan ja tiedot toimitetaan oikeusyksikköön. Laillisuusvalvonnassa tehdyt havainnot käsitellään poliisilaitoksen johdon, muun poliisipääallystön ja

tapauskohtaisesti poliisimiesten kanssa. Niin ikään tapauskohtaisesti havainnoista keskustellaan syytäjän kanssa. Toimenpiteitä aiheuttaviin havaintoihin puututaan tilanteen edellyttämällä tavalla.

Laillisuusvalvonnassa pyritään ennakoitavuuteen, valvonnan tarkoituksenmukaisuuteen, tehokkuuteen, tasalaatuisuuteen ja yhdenvertaisuuteen. Pääpaino on poliisin tiedonhankinnan, omaisuuteen kohdistettujen pakkokeinojen, ulkomaalaisten säilöönottojen ja esitutkintapäätösten valvonnassa.

Oikeusyksikkö noudattaa poliisihallituksen vuodelle 2019 annettua laillisuusvalvontasuunnitelmaa. Lisäksi poliisilaitoksella on oma laillisuustarkastussuunnitelma. Oikeusyksikkö on antanut puolivuosi- ja vuosittaisen poliisihallitukselle elokuussa 2019. Poliisihallitus on suorittanut poliisilaitosta koskevan vuosittaisen laillisuusvalvontatarkastuksen 6.9.2019. Alustavan arvion mukaan tarkastus ei aiheuttanut toimenpiteitä. Poliisilaitoksen omana erityisenä laillisuusvalvontatoimenpiteenä on otettu ryhmänjohtajien ja kenttä-johtajien toiminnan tarkastaminen.

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen POTI-koulutukset toteutettiin Malmin poliisiasemalla lähikoulutuksena poliiseille ja muille kohderyhmille tavoiteajan puitteissa eli maaliskuun loppuun mennessä 2019. Peruskoulutus ja espa-koulutus olivat molemmat yhden päivän pituisia. POTI-peruskoulutuksen suoritti kaikkiaan 687 henkilöä ja espa-lisäkoulutuksen 60 henkilöä. POTI-kouluttajat jatkavat työtään POTI-tiiminä, jonka tehtävänä on syöttöjen tarkastus, poistot, toiminnan kehittäminen, koulutus, tiedottaminen ja järjestelmän ylläpito. Tiimi tulee myös järjestämään kertaus- ja täydennyskoulutuksia eri sektoreilla. 1.6.2019 voimaan tullut Poliisin henkilötietolaki vaikuttaa Espa-syöttöihin ja POTI-tiimi huolehtii, että muutos huomioidaan kirjauksissa.

RTA:ssa poliisin tiedustelujärjestelmä toimii perustyökäluksi syöttöjen, havaintotietojen ja tiedotustietojen osalta, mutta hakutoimintojen käytössä on vielä haasteita. Kirjauksia on tehty huomattavasti enemmän verrattuna moneen muuhun poliisilaitokseen, vaikka parantamisen varaa on edelleen. Puoli vuotta kestäneessä Keravan katuturvallisuusprojektissa POTI:a pilotoitiin kirjaamisalustana, kun siitä tehtiin oma tiedustelun asia. Poti-tiimi jatkoi työtään henkilöstön tukena ja työn sisällön laadun varmistajana vuoden loppuun saakka ja Helsingin poliisilaitosta POTI:n käytössä. POTI-tiimin työ jatkuu vuonna 2020.

Handi-järjestelmä otettiin käyttöön 1.5.2019 ja järjestelmän käyttöönoton jälkeen on lisätty automaatiota. Tämän lisäksi on poliisilaitoksen taloushallinnossa panostettu talouteen liittyvien asioiden sähköiseen käsittelyyn aiemman paperikäsittelyn sijaan, esim. laskutuspyyntöjen, ostolaskuihin liittyvien liitteiden sekä tilotteiden liitteeksi tulevien kassastaottotositteiden käsittelyn osalta.

Handin käyttöönotossa on siirrytty asteittain Handin kautta tehtäviin hankintaesityksiin, tilauksiin ja laskutuksien automatisointiin. Lokakuusta lähtien poliisilaitoksella on automatisoitu ostolaskuissa vuokralaskut, autojen leasinglaskut ja ateriatukilaskuja automatisoidaan parhaillaan. Toimistotarvikkeiden, virkavaatteiden ja materiaalitilausjärjestelmän tilaukset käsitellään automaatiolla, automaatiota edistetään jatkuvana prosessina ja jokaisen ostolaskun käsittelyn yhteydessä tulee pohtia automatisoinnin hyödyntämistä.

Poliisilaitos varmistaa ja kouluttaa henkilöstöä, että sähköisen tiedonhallinnan ja tiedonohjauksen, tietojen suojaamisen ja turvallisen käsittelyn sekä tietojen ajantasaisena pitämisen toiminnalliset periaatteet ja ratkaisut tukevat poliisitoimintaa. Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen henkilöstön sähköisen

tiedonhallinnan ja tietoturvallisuuskäyttäytymisen kehittäminen on ollut osa poliisilaitoksen turvallisuuden kehittämistyötä. Työssä tarvittavat prosessit on hoidettu tietoturvallisesti ja poliisilaitos on kouluttanut henkilöstöä uudenaikaisilla poliisihallinnon yhteisillä verkkokursseilla ja on ollut mukana kehittämässä tietoturvallisia ja käyttäjäystävällisempiä toimintatapoja yhdessä muiden poliisilaitosten kanssa. Poliisilaitoksen tietohallinto- ja tietoturvallisuushenkilöstö ovat osallistuneet aktiivisesti näitä asioita käsitteleviin erilaisiin yhteistyöryhmiin.

Käyttöoikeuksien kartoitusta on tehty läpi suunnittelujakson ja toimilla pyritään tilanteeseen, jossa kaikilla henkilöillä on vain työn vaatimat oikeudet rekistereihin. Kartoituksissa on otettu huomioon uudet Poliisihallituksen määräykset sekä soveltuvilta osin uudistunut lainsäädäntö, kuten EU:n yleinen tietosuoja-asetus. Rajatummilla käyttöoikeuksilla on osaltaan turvattu henkilötietoja entistä paremmin sekä parannettu järjestelmien käyttämisen tietoturvallisuutta.

Suojautumiskeinoina kyberuhkiin ovat olleet tietoverkkorikollisuuden parantunut tilannekuva sekä internet- ja verkkotiedustelun hallinnan keskittäminen. Poliisilaitos on seurannut osaltaan kybertilannekuva ja hyödyntänyt kyberrikostorjuntakeskuksen antamaa neuvontaa ja palveluita. Poliisilaitoksesta on osallistuttu kybersotaharjoitukseen toimintavalmiuden nostamiseksi.

Henkilökuntaa on neuvottu käsittelemään salassa pidettävään aineistoa asianmukaisesti sekä työskentelemään tietoturvallisesti. TUVE-Valtori on vastannut tekniseltä osalta poliisin tietoverkkojen hallinnoimisesta ja turvallisuudesta. Kiinteistöjen turvallisuusratkaisujen rakentamisessa on tuettu tietoturvallista tietojen käsittelyä. Valtorin keskitettyä palvelut tiettyihin konesaleihin, ei ole löytynyt keinoja toimia poikkeustilanteissa, kuten pitkissä sähkökatkoksissa tai tietoliikennehäiriöissä. Poliisilaitoksella ei ole itse mahdollista rakentaa varajärjestelyjä vaan tietotekniset palvelut ovat Valtorin varassa myös poikkeustilanteissa. Valtorin palvelutason heikentyessä tietojen saatavuus ei ole ollut toivotulla tasolla. Merkittävät tietoliikennekatkot lähiverkkoviat, sähköpostin hidastelu ja etäkäytön ongelmat ovat haitanneet työntekoa ja vaarantaneet viranomaistoimintaa, tiedon eheyttä ja saatavuutta.

Tietoturvallinen työskentely poliisissa - verkkokurssin on suorittanut muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta koko henkilöstö. Projektilevyjen ja operatiivisten työryhmäsivustojen käyttöoikeuksia on saatettu ajan tasalle ja tarpeettomia verkkolevyjä sekä sivustoja poistettu käytöstä.

Poliisilaitoksella on tiedostettu henkilötietolainsäädännön muutokset ja päivitetty toimintatapoja vastaamaan lainsäädännön vaatimuksia. Erityisenä kehityskohteena olivat edellisvuonna poliisin rekisteriselosteet sekä henkilötietojen käsittely. Laitos päivitti vuonna 2018 kaikki rekisteriselosteensa tai vähintään tarkisti niiden vaatimusten mukaisuuden. Poliisihallituksen tietosuojakoulutuspaketti on testausvaiheessa oikeusyksikön verkostossa. Poliisilaitos on tehnyt kuluvan vuoden aikana useita lokitarakastuksia, josta yksi on johtanut rikosprosessiin.

Poliisiyksikön omat tavoitteet yhteisten palveluiden parantamiseksi oli:

- Poliisitoiminnan ja ennalta estävän poliisitoiminnan vahvistaminen ja yhteistyön lisääminen alueiden kuntien ja järjestöjen kanssa yhdenmukaisesti koko poliisilaitoksen alueella.

Ennalta estävä toiminta, analyysitoiminto, suunnittelu ja ulkoisten kumppanuuksien koordinointi on sijoitettu keskitetysti operatiiviseen tuki- ja suunnitteluosastoon. Rikosten ennalta estämisen ohessa

voimakkaasti kaupungistuvassa toimintaympäristössä tulee kyetä luomaan luottamusta monimuotoisen väestön keskuuteen poliisipartioiden aktiivisella jalkautumisella sekä läsnäololla.

Yhteistyö koulujen kanssa sekä varhainen puuttuminen lasten ja nuorten rikoksiin ovat keskiössä ennalta estävässä toiminnassa. Erilaisiin uhkauksiin reagoidaan viiveettä ja tehdään uhka-arvio. Itä-Uudenmaan poliisilaitos tulee tekemään yhteistyötä nykyistä enemmän Vantaan kaupungin kanssa, kun vuoden vaihteessa avoimena ollut poliisikoordinaattorin tehtävä täytetään.

Ennalta estävään työhön liittyvä käynnissä oleva hanke tällä hetkellä on ankkuritoiminnan käyttöönotto koko poliisilaitosalueella. Elokuussa toimintoa vahvistettiin kahden henkilön tehtäväkierrolla.

1.3.5 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Itä-Uudenmaan poliisilaitos	2017			2018			2019			Yhteensä
	1. Lupapalvelu suoritteet	2. Muut julkisoikeudelliset suoritteet	3. Liiketaloudelliset suoritteet	1. Lupapalvelu suoritteet	2. Muut julkisoikeudelliset suoritteet	3. Liiketaloudelliset suoritteet	1. Lupapalvelu suoritteet	2. Muut julkisoikeudelliset suoritteet	3. Liiketaloudelliset suoritteet	
1. TUOTOT	5 498 148	92 207	128 950	6 181 744	96 951	77 515	6 956 094	120 475	99 564	7 176 132
2. KUSTANNUKSET										
Erilliskustannukset										
2.1 Aineet ja tarvikkeet	67 339	1 831	2 560	87 647	2 011	1 608	77 291	2 527	2 088	81 906
2.2 Henkilöstökustannukset	1 686 772	41 041	57 396	1 818 782	46 713	37 348	1 928 180	60 280	49 817	2 038 277
2.3 Vuokrat	322 292	3 210	4 489	331 799	3 638	2 908	340 920	4 510	3 727	349 157
2.4 Palvelujen ostot	945 529	2 602	3 638	1 048 953	2 992	2 392	1 175 398	3 771	3 117	1 182 286
2.5 Muut erilliskustannukset	21 067	867	1 212	21 872	1 153	922	27 938	1 340	1 107	30 385
Yhteensä	3 042 999	49 551	69 295	3 309 053	56 507	45 178	3 549 727	72 428	59 856	3 682 011
KÄYTTÖJÄÄMÄ	933 556	54 799	7 781	1 472 709	57 717	8 993	3 406 367	48 047	39 707	3 494 121
Yhteiskustannukset (osuus)										
2.6 Tukitoiminnot	330 442	2 211	3 092	406 638	2 673	2 137	452 283	4 014	3 317	459 613
2.7 Poistot	581 754	960	1 343	570 722	1 109	887	543 558	1 394	1 152	546 104
2.8 Korot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.9 Muut yhteiskustannukset	842 675	8 642	12 086	1 058 945	9 892	7 909	1 093 775	14 791	12 223	1 120 789
Yhteensä	1 754 871	11 813	16 521	2 036 305	13 674	10 933	2 089 616	20 198	16 692	2 126 506
KAIKKI KUSTANNUKSET	4 797 870	61 364	85 816	5 345 358	70 181	56 111	5 639 343	92 626	76 549	5 808 518
KUSTANNUSVASTAAVUUS	700 278	30 843	43 134	836 386	26 770	21 404	1 316 751	27 849	23 015	1 367 615
KUSTANNUSVASTAAVUUS%	114,60 %	150,26 %	150,26 %	115,65 %	138,14 %	138,15 %	123,35 %	130,07 %	130,07 %	123,54 %

Maksullisen palvelun tuotot nousivat vuodesta 2017 vuoteen 2018 11,14 %, euromääräisesti 636 905 euroa. Vuoden 2019 tuotot nousivat 12,90 % vuodesta 2018 ja euromääräisesti 819 922 euroa. Vuodesta 2017 vuoteen 2019 tulot nousivat 25,47 %, euromääräisesti 1 456 827 euroa. Euromääräisesti suurin nousu oli lupapalveluiden tuotoissa (774 350 euroa / +12,53 %). Muut julkisoikeudelliset tuotot nousivat 24,26 %. Liiketaloudelliset tuotot nousivat 28,44 %.

Tulojen nousu johtuu pääosin lisääntyneestä henkilökorttien myynnistä (lupapalveluiden suoritteet), koska ajokortti ei enää vuoden 2019 alusta kelpaa henkilöllisyystodistukseksi ja tämä aiheutti lisämyyntiä sekä vuoteen 2018 ja 2019. Samalla perusteella kustannukset ovat nousseet.

Kokonaiskulut nousivat 336 868 euroa (+6,16 %) verrattuna vuoteen 2018. Erilliskustannukset laskivat aineissa ja tarvikkeissa 10,26 %, henkilöstökustannukset nousivat 7,12 %, vuokrat nousivat 3,20 %, palvelujen ostot nousivat 12,14 % ja muut erilliskustannukset nousivat 26,88 %. Yhteiskustannukset nousivat 3,18 % vuodesta 2018.

Toiminnan kustannuksien noustessa suhteessa tuloja vähemmän, Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen kokonaiskustannusvastaavuus nousi lukemaan 123,54 %. Lupapalveluiden kustannusvastaavuus nousi, julkisoikeudellisten ja liiketaloudellisten kustannusvastaavuuksien laskiessa.

1.3.6 Yhteisrahoitteinen toiminta

Yhteisrahoitteista toimintaa ei ollut vuonna 2019.

1.4 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Poliisiin yhteiset tulostavoitteet henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen osalta olivat:

- Poliisiyksikkö edistää uudenlaisia työnteon tapoja ja uutta organisaatiokulttuuria, kuten esimerkiksi digitalisaation ja HR-roolin kehittäminen sekä valmentavan johtamisen vahvistaminen.
- Poliisin kansainvälisen yhteistyön osaamista ja valmiuksia parannetaan ja edistetään kansainvälisten tietojärjestelmien tehokasta käyttöä, erityisesti ottaen huomioon Suomen 2018 Schengen SIS/SIRENE ja poliisiyhteistyön arviointien suositukset ja parannusesitykset
- Kehitetään poliisiyksikön riskienhallinnan, organisaatioturvallisuuden ja valmiuden tasoa järjestelmällisesti Poliisihallituksen antamien normien ja linjausten mukaisesti. Varmistetaan tätä edellyttävä poliisiyksikön osaaminen, menetelmät ja toimintaa tukevat järjestelmät. Varmistetaan poliisiyksikön omasuojakyvyn riittävyys ja tarkoituksenmukaisuus organisaatioturvallisuuden eri osa-alueilla myös erilaisissa normaaliolojen häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa.
- Edistetään kansalliskielistrategiassa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamista oikeusministeriön julkaisemia työvälineitä hyväksi käyttäen ja v. 2019 varmistetaan erityisesti kielellisten oikeuksien toteutuminen esitutkinnassa esitutkintalain edellyttämällä tavalla.
- Varmistetaan kansainvälisen yhteistyön toimivaltuuksien ja vastuiden omaksuminen ja soveltaminen Poliisihallituksen linjausten mukaisina.
- Huomioidaan ja varmistetaan tarvittavien kehittämistoimenpiteiden toteutuminen omalta osalta Poliisihallituksen 28.11.2017 POL-2017-41590 (ST IV) laatiman toimintasuunnitelman pohjalta.

Poliisilaitoksella otettiin kesäkuun alussa käyttöön poliisihallituksen etätyömääräykseen pohjautuva oma etätyöohje, joka mahdollistaa kaksi työpäivää viikossa etätyön tekemiseen. Kyseessä oli määräaikainen kokeilu, jota päätettiin jatkaa kesäkuun loppuun 2020 saakka positiivisesta palautteesta johtuen. Vuoden 2019 aikana etätyöpäätöksiä annettiin kaiken kaikkiaan 64, joista 41 oli poliisivirassa oleville ja 23 siviilivirassa oleville.

Vuoden 2018 lopussa poliisilaitos koulutti ensimmäiset valmentavan johtamisen kouluttajat ja toiminnan tavoitteena on arvostava, osallistava ja tavoitteellinen yhteistoiminta. Valmentava johtaminen ja

työote ovat yksi baro-kehittämissuunnitelman kehittämiskohteista. Valmentavan johtamisen kehittäminen ja vahvistaminen Itä-Uudenmaan poliisilaitoksessa perustuu erilliseen suunnitelmaan. Joulukuussa 2018 teemaa alustettiin päällystöpäivillä, syksyllä 2019 pidettiin henkilöstön infotilaisuudet ja ensimmäisten pilottiryhmien valmennus käynnistyi loppuvuodesta 2019. Lisäksi valmentavan johtamisen koulutetut valmentavat osallistuivat syksyn aikana eri sektoreiden esimiespäiville, joissa valmentavalla työotteella toteutettiin erilaisia sektoreiden kehittämisen kohteena olevia aiheita, esimerkkinä mainittakoon psykososiaalisen kuormitus tutkinnassa, valvonta- ja hälytystoiminnan työn kehittämisen näkökulmasta muuttuvan toimintaympäristön haasteiden kohtaaminen, liikennesektorilla sektorirajat ylittävästä näkökulmasta vahvuuksien ja yhteistyön kehittämiskohteiden kartoittaminen. Niin ikään syksyllä 2019 toteutettiin kokousrakenteisiin värvättyjen agenttien avulla kokouskäytäntöjen sujuvuuden arviointi valmentavan työotteen näkökulmasta grow-menetelmän avulla.

HR:n roolia muutetaan operatiivisesta toimijasta strategiseksi johdon kumppaniksi ja muutostyö jatkuu vuonna 2020. Tähän liittyen toteutettiin vuoden kestänyt Kaiku-kehittämishanke, jonka yhteydessä HR-prosessit kuvattiin ja niitä viimeisteltiin kohti tavoitetilaa vuoden 2019 loppuun saakka. Tavoitetilan prosessikuvauksissa pyrittiin huomioimaan palvelussuhteen hallinnan siirtymistä Palkeisiin sekä digitalisaation ja robotisaation hyödyntäminen prosessien tehokkaassa kulussa ja kehittämistyö jatkuu. Poliisilaitoksen HR-asiantuntija on osallistunut aktiivisesti Poliisi 2025 -hankkeen alatyöryhmän työskentelyyn.

Itä-Uudenmaan poliisilaitos on pyrkinyt osaltaan parantamaan henkilöstönsä kansainvälisiä valmiuksia sekä edistämään kansainvälisten tietojärjestelmien tehokasta käyttöä muun muassa lähettämällä henkilöstöä EIS- ja SIENA-koulutuksiin. Syksyllä 2018 tehtiin Schengen/SIS/SIRENE tarkastukset pääpoliisiaseman, Porvoon ja Hyvinkään asemien osalta eikä huomautettavaa löytynyt. Yhdistyneiden kansakuntien huumausainevastainen toimikunta kävi tarkastuskäynnillä Lentokentän toimipisteellä keväällä 2019.

Turvallisuuspäällikkö ja/tai -asiantuntija vierailee säännöllisesti eri poliisiasemilla ja muodostaa käynneillä havainnoiden turvallisuuden tilannekuvaa. Turvallisuuspäälliköllä on apunaan turvallisuustoimikunta, joka on nimetty poliisiasemittain ja linjoittain. Turvallisuustoimikunta kokoontuu neljä kertaa vuodessa tai tarpeen mukaan useammin. Toimikunnassa käydään riskienhallinnan, organisaatioturvallisuuden ja tietoturvallisuuden tilannekuvaa läpi asemittain. Paikalle on kutsuttu asiantuntijoina myös työsuojeluvaltuutettu sekä muita henkilöitä tarpeen mukaan.

Poikkeamatilanneilmoitusrekisteriä käytetään aktiivisesti poliisilaitoksen henkilöstön toimesta. Turvallisuus- ja tietoturvapoikkeamiin reagoidaan välittömästi ohjaamalla poikkeama johtamisrakenteen mukaisesti toiminnasta vastaavalle. Lisäksi turvallisuuspoikkeamat käsitellään turvallisuustoimikunnassa. Tietoturvapoikkeamista ilmoittamista pyritään lisäämään laitoksessa.

Poliisihallituksen riskienhallintaan ja organisaatioturvallisuuteen liittyvät määräykset jalkautetaan poliisilaitoksessa turvallisuuspäällikön ja -asiantuntijan toimesta. Riskienhallintaa toteutetaan muun muassa koko laitoksen kattavalla vuosittaisella riskienarvioinnilla. Riskejä tarkastellaan työryhmissä eri näkökulmista, joita ovat operatiivinen toiminta, organisaatioturvallisuus, hankkeet, talous, työsuojelu, henkilöstö sekä johtaminen, strategiat ja suunnittelu. Poliisilaitos on myös laatinut turvallisuuden kehittämisohjelman vuodelle 2019, jonka toimenpiteet perustuvat riskien arvioinnissa havaittuihin

kehityskohteisiin. Teknisissä turvajärjestelmissä on puutteita ja osa on elinkaaren päässä. Järjestelmiä pyritään uusimaan remonttien yhteydessä.

Henkilöstöä koulutetaan Poliisihallituksen ohjeiden mukaisesti ja heidän antamien materiaalien avulla. Sen lisäksi uudet työntekijät saavat turvallisuusperehdytyksen, jossa käsitellään organisaatioturvallisuuden ja tietoturvallisuuden perusteita. Henkilöstön tietoturvaluustaitojen kehittäminen ovat yksi vuoden 2019 kehittämisohjelman teemoista. Vuonna 2019 on päivitetty poliisilaitoksen varautumissuunnitelma. Päivityksen yhteydessä käytiin läpi kattavasti omasuojan riittävyyttä organisaatioturvallisuuden näkökulmasta.

Poliisilaitos edistää kansalliskielistrategiassa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamista oikeusministeriön julkaisemia työvälineitä hyväksi käyttäen. Poliisilaitos on huomionnut päivittäistoiminnassa, tiedottamisessa ja rekrytoinnissa poliisilaitoksen kaksikielisten kuntien, Porvoon, Loviisan ja Sipoon, ruotsinkielisten palveluiden saatavuuden.

Riittävät kielelliset oikeudet ja tulkkipalvelut huomioidaan esitutkinnassa esitutkintalain edellyttämällä tavalla.

Poliisilaitoksen toimialueella puhutaan varsin paljon ruotsia, etenkin Loviisassa ja Porvoossa. Näillä alueilla onkin runsaasti ruotsinkielentaitoista poliisin henkilökuntaa. Poliisilaitoksella on yleisestikin pyritty siihen, että aina olisi saatavilla ruotsinkielentaitoista henkilökuntaa. Oikeusyksikkö palvelee sekä suomeksi, ruotsiksi että englanniksi.

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen ruotsinkielistä tiedottamista on lisätty selvästi vuoden 2019 aikana ja kaikki viestinnän kautta medialle lähtevät tiedotteet käännetään myös ruotsiksi. Sosiaalisen median päivittäjien rekrytoinnissa on korostettu erityisesti sitä, että päivittäjät ovat kaksikielisiä ja päivittävät poliisilaitoksen some-tilejä myös ruotsiksi. Ilmiöitä koskevat julkaisut ja varoitukset käännetään some-tileillä ruotsiksi.

Tiedotteiden käännökset pyritään mahdollisuuksien mukaan ajoittamaan niin, että suomenkielinen ja ruotsinkielinen tiedote lähtevät yhtä aikaa julkisuuteen. Päivittäistiedotteita ei kuitenkaan julkaista ruotsiksi. Jos nekin halutaan julkaistavan jatkossa ruotsiksi, täytyy miettiä esimerkiksi oman kääntäjän palkkaamista.

Jatkossa sosiaalisen median päivittäjien rekrytoinnissa kiinnitetään huomiota siihen, että päivittäjät joko osaavat ruotsia tai ovat äidinkieleltään ruotsinkielisiä. Instagramin tilin päivitys julkaistaan esimerkiksi jo nyt myös ruotsiksi.

Poliisilaitos on huolehtinut koulutuksella ja tiedottamisella siitä, että tutkinnanjohtajat omaksuvat ja soveltavat kansainvälisen yhteistyön toimivaltuuksia poliisihallituksen linjausten mukaisina yhteistyössä syyttäjälaitoksen kanssa. Käytännössä tämä on toteutunut KRP:n järjestämässä koulutuksissa sekä yksittäisten kansainvälisten rikostutkintojen kautta.

Poliisilaitos huomioi ja varmistaa tarvittavien kehittämistoimenpiteiden toteutuminen omalta osalta Poliisihallituksen 28.11.2017 POL-2017-41590 (ST IV) laatiman toimintasuunnitelman pohjalta. Poliisilaitos on kiinnittänyt huomioita eettisesti oikein kohdistettuun, vastuulliseen poliisitoimintaan ja

lisännyt esimiestoiminnan ja eri esimiestasojen tilannetietoisuutta yksiköiden toimintakulttuurin osalta.

Valmentava, kannustava ja rinnalla kulkeva johtajuus on lisääntynyt koulutuksen myötä. Eettisyys on merkittävässä osassa poliisilaitoksen organisaatiokulttuurissa, ja sitä voidaan pitää jopa toiminnan perustana. Opitut mallit sekä arvot ja asenteet oikeasta ja väärästä ohjaavat koko organisaatiota, niin esimiehiä kuin työntekijöitäkin, kohti parempaa lopputulosta. Havaittuihin epäkohtiin puututaan aktiivisesti. Poliisitoiminta nojaa hyvään hallintoon, on läpinäkyvää ja vuorovaikutteiseen keskusteluun kannustavaa. Kokouskäytännöt ovat vakiintuneet ja sisäinen tiedonkulku on avointa ja sitä on riittävästi.

Oikeusyksikön laillisuusvalvonta on aiempaa suunnitelmallisempaa ja koordinoitumpaa ja salainen tiedonhankinta on yksi osa laillisuusvalvonnan tarkastuskohteita. Salpa-määräys, salaisilla tiedonhankinta- ja -pakkokeinoilla saadun materiaalin hallinta, tietolähdetoiminnan organisointi, poliisitoiminnan laadun varmistaminen jo rikosilmoitusvaiheesta kaikkien muotomääräysten noudattamiseen esitutkinnan eri vaiheissa ja tiedustelutiedon hyödyntämiseen saakka on ollut kriittisen tarkastelun alla ja tarvittaessa koulutusta on lisätty.

Organisaatioturvallisuuteen on kiinnitetty huomioita, kuten työaikakirjauksiin. Poliisilaitos kannustaa tehtäväkiertoon ja turvallisuusselvitykset tehdään poikkeuksetta työtehtävien muuttuessa. Poliisilaitos pyrkii varmistamaan omalta osaltaan, että poliisirikostutkinnassa varmistetaan riittävä asian vaatima ammattitaito ja resurssit sekä esteettömyys.

HENKILÖSTÖRESURSSIT	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Henkilöstömäärä ja rakenne, poliisin momentti				
1. Poliisin henkilöstö yhteensä, htv	763,2	773,7		780,5
2. Poliisimiehet, htv	594,7	542,4	615	598,8
3. Opiskelijat, htv	19,9	26,4		28,4
4. Muu henkilöstö, htv	148,7	153,4	141	153,2
5. Naisia, % -osuus koko henkilöstöstä	31,7 %	32,5 %	33 %	32,9 %
6. Naisia, % -osuus poliisimiehistä	21,6 %	22,5 %	23 %	22,9 %
Työhyvinvointi				
Sairauspoissaolot, työpäivää / htv	10,4	11,0	11,0	11,0
Työtyytyväisyysindeksi	3,55	3,1	3,1	3,1
Osaamisen kehittäminen				
Tavoite- ja kehityskeskustelujen käyminen (% henkilöstöstä käynyt)	100 %	100 %	100 %	100 %

1.5 Tilinpäätösanalyysi

1.5.1 Rahoituksen rakenne

Itä-Uudenmaan poliisilaitos	2017	2018	2019
MÄÄRÄRAHARAOITUS			
Uusi määräraha (26.10.01.1)	49 997 743	50 829 788	53 364 085
Siirtyvä erä (4xx26)	0	0	0
PERUSRAHOITUS	49 997 743	50 829 788	53 364 085
TUOTOT			
Lupatuottotavoite	209 000	209 000	290 000
Muut tuotot yht.			
TUOTTOTAVOITTEET	209 000	209 000	290 000
RAHOITUSPÄÄTÖKSET			
Hankkeet (26.10.01.2)	82 200	82 000	83 000
Työ- ja kenttäharjoittelijat (26.10.01.3)	667 000	955 000	1 047 000
LISÄRAHOITUSPÄÄTÖKSET YHT.	749 200	1 037 000	1 130 000
KOKONAISRESURSSIT YHTEENSÄ	50 955 943	52 075 788	54 784 085
Osaamisen kehittäminen (4.14.28.60.12)			
Osaamisen kehittäminen (.28.60.12)	27 936,00	28 197,00	44 951,00

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen määrärahakehys vuonna 2019 oli 54 784 085 euroa, joka oli 5 % suurempi kuin vuoden 2018 kokonaiskehys.

Poliisihallitus myönsi erillisellä rahoituspäätöksellä Itä-Uudenmaan poliisilaitokselle VITJA-hankeeseen (26.10.01.2) 83 000 euroa henkilön palkkamenoihin ja oheiskuluineen, joka on komennettuna Poliisihallituksessa. Lisäksi työ- ja kenttäharjoittelijoille (26.10.01.3) myönnettiin määrärahaa 1 047 000 euroa.

Valtiovarainministeriö myönsi poliisihallitukselle kirjaus- ja käyttöoikeuden momentille 28.60.12 Osaamisen kehittäminen. Poliisihallitus myönsi tästä Itä-Uudenmaan poliisilaitokselle määrärahaa 44 951 euroa. Nousu johtuu pääosin suuremmasta ensiapukoulutuksien, ajokorttikorotuksien, voimankäyttökoulutuksien ja POTI-koulutuksien määrästä.

1.5.2 Talousarvion toteutuminen

Seuraavassa taulukossa kuvataan Itä-Uudenmaan poliisilaitokselle budjetoitujen ja toteutuneiden määrärahojen kertymät vuosien 2017–2019 aikana talousarviotilien 2610011, 2610012 ja 2610013 osalta. Myönnetyistä määrärahoista (54 784 085 euroa) käytettiin 97,96 % (53 668 867 euroa). Myönnetystä nettobudjetista (54 494 085 euroa) käytettiin 97,93 % (53 363 615 euroa).

Asetettu tuottotavoite 290 000 euroa ylitettiin 5,26 %:lla kokonaistulojen ollessa 305 252 euroa. Liiketaloudellisten tuottojen toteuma oli 17,83 % yli tavoitteiden. Muut julkisoikeudelliset tuotot ylittivät tavoitteet 17,53 %:lla ja muut tuotot alittivat budjetin 17,27 %:lla. Tuotot ovat laskeneet vuodesta 2017 vuoteen 2018 ja 2019, jolloin merkittävä laskutuserä poistui laskutuksesta.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta budjetti alitettiin 11,09 %, henkilöstökuluissa budjetti alitettiin 1,57 %, vuokrissa budjetti alitettiin 0,93 %, palveluiden ostoissa budjetti alitettiin 5,20 % ja muissa kuluissa budjetti ylitettiin 9,66 %. Investointeihin budjetoidut hankinnat eivät toteutuneet.

Lyhytaikaisissa saamisissa oleva 19,32 euroa johtuu virtuaalivaluuttojen hankinnasta, jossa kyseinen summa on virtuaalitulilla, jota ei voi nostaa.

Itä-Uudenmaan poliisilaitos	2017			2018			2019		
	Budjetti	Saldo	Käyttö %	Budjetti	Saldo	Käyttö %	Budjetti	Saldo	Käyttö %
Tuotot									
Liiketaloudelliset suoritteet	130 000	128 950	99,19 %	90 000	77 515	86,13 %	86 000	101 337	117,83 %
Lupatuotot	0	0	0,00 %	0	0	0,00 %	0	0	0,00 %
Muut julkisoik. Tuotot	0	92 207	0,00 %	60 000	96 951	161,58 %	101 000	118 702	117,53 %
Maks. toim. Tuotot yht.	130 000	221 157	170,12 %	150 000	174 465	116,31 %	187 000	220 038	117,67 %
Muut tuotot	79 000	103 243	130,69 %	59 000	104 238	176,67 %	103 000	85 214	82,73 %
Tuotot yhteensä	209 000	324 400	155,22 %	209 000	278 703	133,35 %	290 000	305 252	105,26 %
Kulut									
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	1 451 905	1 812 559	124,84 %	1 759 536	1 786 681	101,54 %	2 068 000	1 838 753	88,91 %
Henkilöstökulut	42 330 543	41 257 855	97,47 %	42 282 313	41 912 997	99,13 %	44 603 308	43 903 345	98,43 %
Vuokrat	3 467 289	3 423 414	98,73 %	3 568 460	3 472 327	97,31 %	3 576 500	3 543 116	99,07 %
Palvelujen ostot	3 124 577	3 383 037	108,27 %	3 724 948	3 392 414	91,07 %	3 788 144	3 591 251	94,80 %
Muut kulut	581 629	656 905	112,94 %	700 531	738 968	105,49 %	718 133	787 485	109,66 %
Kulut yhteensä	50 955 943	50 533 770	99,17 %	52 035 788	51 303 387	98,59 %	54 754 085	53 663 949	98,01 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	212	0,00 %	0	65	0,00 %	0	856	
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	2 665	0,00 %	0	-484	0,00 %	10 000	4 044	40,44 %
Investoinnit									
Kuljetusvälineet	0	0	0,00 %	0	0	0,00 %	0	0	
Koneet ja laitteet	0	94 273	0,00 %	40 000	34 682	86,70 %	20 000	0	0,00 %
Investoinnit yht.	0	94 273	0,00 %	40 000	34 682	86,70 %	20 000	0	0,00 %
Lyhytaikaiset saamiset									
Ennakkomaksut							0	19	
Käyttö (=kulut+invest.)	50 955 943	50 630 921	99,36 %	52 075 788	51 337 651	98,58 %	54 784 085	53 668 867	97,96 %
Nettokäyttö	50 746 943	50 306 521	99,13 %	51 866 788	51 058 948	98,44 %	54 494 085	53 363 615	97,93 %

1.5.3 Tuotto- ja kululaskelma

Aineet, tarvikkeet ja tavarat alittivat budjetin (budjetti 2 068 000 euroa, toteuma 1 838 753 euroa) 11,09 %:lla. Budjetin alitus johtui osittain oletettua vähäisemmistä hankinnan volyymeistä, väistöiloihin siirtymisen aiheuttamista hankintojen viivästyttämisestä todellisen tarpeen selvittämiseksi vuodelle 2020 ja joidenkin tilauksien viivästyttämisestä (patruunat, haalarikamerat) ja muutoksesta hankintatavasta (omistus vs. leasing).

Henkilöstökulut alittavat budjetin 1,57 %:lla (budjetti 44 603 308 euroa, toteuma 43 903 345 euroa). Henkilöstömenoissa vuoteen 2019 lähdettiin budjettia korkeammalla arvioidulla toteumalla, jota sopeutettiin tuomalla rekrytointiviivettä jokaiseen rekrytointiin. Sopeutuksen avulla menoarvio saatiin vastaamaan määrärahaa syyskuussa 2019, jonka jälkeen 26.9.2019 Poliisihallitus myönsi 443 000 euron lisämäärärahan henkilöstömenoihin. Saatua määrärahaa ei voitu kohdistaa rekrytointeihin rekrytointiviiveen ja arvioidun vuoden 2020 henkilöstömenojen ylityksen vuoksi.

Vuokrat alittivat budjetin 0,93 %:lla (budjetti 3 576 500 euroa, toteuma 3 543 116 euroa). Vuokrien ero johtuu pääasiassa vuoden aikana tapahtuneista muutoksista vuokrasopimusten sisällöissä ja ennakoituissa leasing kuluissa.

Palvelujen ostot alittivat budjetin 5,20 %:lla (budjetti 3 788 144 euroa, toteuma 3 591 251 euroa). Palveluissa arvioidut kulut eivät toteutuneet ja osaa vuoden 2019 laskuista ei saatu oikean vuoden puolella (esim. Valtori).

Muut kulut ylittivät budjetin 9,66 %:lla (budjetti 718 133 euroa, toteuma 787 485 euroa). Päivärahojen, matkustuspalveluiden ja kilometrikorvausten (vapepa) osuus oli ennakoitua suurempi. Väistötiloihin siirtymiset ovat nostaneet matkustuskustannuksia osaltaan.

Itä-Uudenmaan poliisilaitos	2017			2018			2019		
							0	19	19
Lyhytaikaiset saamiset									
Nettobudj.	50 746 943	50 306 521	440 422	51 866 788	51 058 948	807 840	54 494 085	53 363 616	1 130 469
Ta-tili 26.10.01	Budjetti	Saldo	Budjettiero	Budjetti	Saldo	Budjettiero	Budjetti	Saldo	Budjettiero
Maksullisen toiminnan tuotot	130 000	221 157	91 157	150 000	174 465	24 465	187 000	220 038	33 038
Muut tuotot	79 000	103 243	24 243	59 000	104 238	45 238	103 000	85 213	-17 787
Tuotot yhteensä	209 000	324 400	115 400	209 000	278 703	69 703	290 000	305 252	15 252
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 451 905	1 812 559	-360 654	1 759 536	1 786 681	-27 145	2 068 000	1 838 753	229 247
Henkilöstökulut	42 330 543	41 257 855	1 072 688	42 282 313	41 912 997	369 315	44 603 308	43 903 345	699 963
Vuokrat	3 467 289	3 423 414	43 875	3 568 460	3 472 327	96 133	3 576 500	3 543 116	33 384
Palvelujen ostot	3 124 577	3 383 037	-258 460	3 724 948	3 392 414	332 534	3 788 144	3 591 251	196 893
Muut kulut	581 629	656 905	-75 276	700 531	738 968	-38 436	718 133	787 485	-69 352
Kulut yhteensä	50 955 943	50 533 770	422 173	52 035 788	51 303 387	732 401	54 754 085	53 663 949	1 090 136
Rahoitustuotot ja -kulut	0	212	-212	0	65	-65	0	856	-856
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	2 665	-2 665	0	-484	484	10 000	4 044	5 956
Koneet ja laitteet	0	94 273	94 273	40 000	34 682	-5 318	20 000	0	-20 000
Investoinnit yht.	0	94 273	94 273	40 000	34 682	-5 318	20 000	0	-20 000

1.5.4 Tase

Itä-Uudenmaan poliisilaitos ei tee taselaskelmaa vaan sen tekee kirjanpitoyksikkö.

1.5.5 Hankkeet

Itä-Uudenmaan poliisilaitokselle myönnettiin VITJA-hankkeelle 83 000 euroa 2610012 talousarviotilille kattamaan Poliisihallitukselle komennetun resurssin palkka ja muita kustannuksia. Hankkeen kokonaiskustannukset vuonna 2019 olivat 90 904,79 euroa, ylitti annetun määrärahan 7 904,79 eurolla.

1.6 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Itä-Uudenmaan poliisilaitos on toteuttanut laillisuusvalvontaa Poliisihallituksen tarkastussuunnitelman, POL-2019–3829, ja Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen tarkastussuunnitelman, POL-2019–127, mukaisesti. Tämän lisäksi on tarkastettu myös yksittäisiä asioita ja menettelyitä, joita ei mainita tarkastussuunnitelmissa. Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen oikeusyksikkö valvoo ja koordinoi laillisuusvalvonnan käytännön toteuttamista poliisilaitoksella. Oikeusyksikkö valitsee poliisilaitoksen tarkastuskohteet yhteistyössä poliisilaitoksen päällystön kanssa omaan tarkastussuunnitelmaansa.

Laillisuusvalvonnassa tehdyt havainnot käsitellään poliisilaitoksen johdon, muun päällystön ja tapauskohtaisesti poliisimiesten kanssa. Yhteydenpito syyttäjän kanssa on tiivistä. Tarkastuspöytäkirjapohjiin on lisätty kohdat, joiden mukaisesti epäkohtien seuranta ja tehdyt toimenpiteet ovat aikaisempaa selkeämmin todettavissa sekä käsiteltävissä.

Vuoden 2019 alusta lähtien oikeusyksikkö on raportoinut sovitun palaverikäytännön mukaisesti erikseen poliisipäällikölle laillisuusvalvonnallisista asioista. Poliisipäällikkö on pitänyt menettelyä hyvänä. Yleisesti todettuna laillisuusvalvonnassa pyritään mahdollisimman paljon ennakoivaan /preventiiviseen toimintaan, tarkoituksenmukaisuuteen, tehokkuuteen, tasalaatuisuuteen ja yhdenvertaisuuteen.

Laillisuusvalvontaa on toteutettu erityisesti seuraavissa asioissa:

Helsingin Sanomat uutisoi loppuvuonna 2018 Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen esitutkintapäätöksistä - muun muassa että poliisilaitoksella on kielletty tutkimasta rikosepäilyjä. Uutisoinnin johdosta poliisilaitoksen oikeusyksikkö kohdisti tarkastuksen esitutkinnan päätöksiin. Tarkastus toteutettiin ottamalla tutkintailmoituksia ja esitutkintapäätöksiä tietyiltä aikajaksolta tarkasteluun. Tarkastuksen perusteella ei havaittu merkittäviä puutteita - erityisesti kansalaisen oikeusturvan kannalta. Esitutkinnan kesto on jatkuva laillisuusvalvontakohte. Muut tarkastuskohteet ovat olleet. mm. väliaikaiset lähestymiskiellot, KIP-lomakkeet, takavarikkopöytäkirjat, alaikäisten asema esitutkinnassa, tietotähdetoiminnan taloudenpito, ajopäiväkirjat ja poliisivankiloiden tilat.

Kenttätöiminnan johtamista koskeva tarkastus toteutettiin oikeusyksikön toimesta normaalista tarkastuskäytännöstä poiketen haastatteleamalla poliisilaitoksen päävastuulliset kenttäjohtajat (11 kenttäjohtajaa). Haastatteluissa käytettiin kysymysrunkoa, jossa pääpaino oli esimiesvalvonnassa ja valvonnallisissa asioissa, mutta haastatteluiden kulkua ei rajattu kuitenkaan tiukasti niin, että olisi pysytty koko ajan kysymysrungon mukaisissa asioissa. Haastatteluiden perusteella saatiin laillisuusvalvonta näkökohtien lisäksi työkaluja operatiivisen johtamisen parantamiseksi. Haastatteluiden suorittaminen koettiin hyvänä ja tämän johdosta loppuvuodesta suoritettiin samantyyppinen tarkastus rikostorjuntasektorilla.

Tilastollisesti vuosi 2019 oli samankaltainen kuin 2018. Kanteluiden määrä oli 70 ja näistä 30 % koski esitutkintapäätöksiä. Toimenpiteitä aiheutti yhteensä 13 kantelua, mikä oli puolet suurempi määrä kuin edellisvuonna. Kanteluiden käsittelyaika oli keskimäärin 45 päivää. Vahingonkorvausten määrä oli yhteensä 79 kappaletta niiden yhteissumman ollessa 8 328,90 €, mikä osoittaa nousua edeltävään vuoteen nähden. Näistä yli puolet koski lupahallintoa ja passeja. Lokitarkastuksia tehtiin 8 kappaletta, mikä oli enemmän kuin vuonna 2018. Eettisen kanavan kautta tuli yhteensä 15 ilmoitusta.

Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen asioina tarkastettiin löytötavaroiden hallinnointia, virka-apuasioita ja riskien hallintaa sekä käyttöoikeuksia ja räjähteiden säilyttämistä.

1.7 Kokonaisarviointien tulokset

Vuonna 2018 tehdyn henkilöstöbarometrikyselyn tulosten purkaminen aloitettiin 2018 vuoden lopussa ja sitä jatkettiin vuoden 2019 alkupuoliskolla. Kehittämissuunnitelmaan kirjattiin barometrikyselyn tulosten ja purkutilaisuuksien jälkeen tavoitteita työhyvinvoinnin edistämiseksi. Yhtenä tavoitteena johtamisen ja esimiestyön kehittyminen sekä valmentavan työotteen kehittyminen ja konkreettisen toimenpiteenä aloitettiin valmentavan johtamisen ja valmentavan työotteen valmennus eri menetelmiä käyttäen. Lisäksi kehittämiskohteeksi kirjattiin yhteisöllisyyden lisääminen, jonka toimenpiteinä keskitytään valmentamaan henkilöstöä ja esimiehiä avoimempaan keskustelukulttuuriin ja poliisilaitoksen sisällä rajat ylittävään yhdessä tekemiseen. Tämä toteutetaan valmentavan johtamisen ja työotteen valmennuksen yhteydessä. Lisäksi panostetaan yhteisten tilaisuuksien ja tyhy-päivien sekä liikuntapäivien sisältöön ja kannustetaan henkilöstöä osallistumaan näihin. Yhtenä panostuksen kohteena on myös työtehtävien tasavertainen jakaminen, systemaattisesti intrassa esitellään poliisilaitoksessa työskentelevien tehtäviä, pyritään järjestämään lyhyitä tehtäväkiertoja halukkailla; tämän myötä henkilöstö pääsee tutustumaan muuhun henkilöstöön ja samalla avautuu näkökulmia siihen, mitä ja miten erilaisia työtehtäviä poliisilaitoksessa on. Kolmantena kehittämiskohteena nostettiin suunnitelmaan työnantajakuvan vahvistaminen, jossa toimenpiteinä panostetaan rekrytoinneissa hakukuulutusten sisältöön ja laatuun, kehitetään hakuja niin, että saadaan hakijoita avoimiin paikkoihin, valmentavan työotteen keinoin arvostetaan näkyvästi henkilöstöä mm. palautekulttuuria kehittämällä, panostetaan työhyvinvointiin ja työssäjaksamiseen, joka lisää työtyytyväisyyttä ja luo positiivista työotetta ja työskentelyä heijastuen "ulospäin". Lisäksi toteutetaan arvojen selkeyteen ja ymmärrettävyyteen liittyen arvojen jalkautus ja arvojen käsittely ja sen myötä ryhmäkohtaisten pelisääntöjen luominen.

1.8 Yhteenvedo havaituista väärinkäytöksistä

Itä-Uudenmaan poliisilaitos on lähettänyt Poliisihallituksen sisäiseen tarkastukseen tiedot yksikön hoitamista tai vastattavana olleista varoihin tai omaisuuteen kohdistuneista, toimenpiteisiin johtaneista väärinkäytöksistä tai rikoksista.

1.9 Allekirjoitukset

Poliisipäällikkö

Kari Rantala

Apulaispoliisipäällikkö

Ari Karvonen